

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Financování územní samosprávy v České republice –
případová studie obce Markvartice**

Markéta Bičíšřě Volfová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Markéta Bičišťa Volfová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Jičín

Název práce

Financování územní samosprávy v České republice – případová studie obce Markvartice

Název anglicky

Financing of local self-government in the Czech Republic – a case study of the Markvartice municipality

Cíle práce

Cílem práce je zhodnocení struktury obecního rozpočtu a její relevance. Teoretická část se zabývá vysvětlením základních pojmů souvisejících s hospodařením obce a současně zmiňuje související zákonné předpisy. Dále se zaměřuje na metody a ukazatele finanční analýzy použité v další části práce. Úvod praktické části práce se věnuje stručné charakteristice vybrané municipality. Poté jsou rozpočty podrobeny obsahové analýze a následně finanční analýze za pomoci vybraných hodnotících ukazatelů.

Metodika

Cílem práce je zhodnotit hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020. Práce je rozdělena do tří částí, a to na část teoretickou, vlastní neboli praktickou část a závěrečnou, kde budou zhodnoceny výsledky a doporučení. Teoretická část práce je popsána ve čtyřech kapitolách a vysvětluje pojmy veřejná správa a samospráva, obec, pravidla hospodaření, rozpočet a rozpočtový proces. Pro tuto část byly zvoleny podklady z odborné literatury a právních předpisů. Praktická část bude obsahovat obecnou charakteristiku obce a bude se týkat analýzy vybrané obce. Bude zde podrobně popsána příjmová a výdajová stránka rozpočtu. Podklady pro tuto část jsou finanční výkazy obce. Závěrečná část bude obsahovat výsledky práce včetně návrhů.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

Veřejná správa, územní samospráva, obec, rozpočet, rozpočtové příjmy a výdaje.

Doporučené zdroje informací

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

HEGER, V. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3779-9.

KOUDELKA, Z. – PRŮCHA, P. – HAMPLOVÁ, J. *Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-335-3.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Sylvie Kobzev Kotásková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 4. 3. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Financování územní samosprávy v České republice – případová studie obce Markvartice“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Sylvii Kobzev Kotáskové, Ph.D za věnovaný čas, cenné rady a trpělivost při psaní této práce.

Financování územní samosprávy v České republice – případová studie obce Markvartice

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je rozbor hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020. Obec Markvartice se nachází v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji. Na základě dostupných finančních a účetních výkazů obce Markvartice bude provedena analýza příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce.

Tato práce má tři hlavní kapitoly a to kapitolu teoretickou, zde jsou vysvětleny pojmy, územní správa, obec, rozpočet, finanční a účetní výkazy obce. Tato část čerpá z podkladů odborných publikací a platné legislativy. Druhá kapitola je věnována obci Markvartice a analýze příjmů a výdajů rozpočtu obce v letech 2017-2020. Hlavním cílem je zhodnocení hospodaření obce na základě dostupných finančních a účetních výkazů obce Markvartice. Třetí kapitola je věnována celkovému zhodnocení práce na základě získaných poznatků.

Klíčová slova: Obec, hospodaření obce, příjmy, výdaje, rozpočet, výkaz FIN 2-12 M, tabulka, graf

Financing of local self-government in the Czech Republic- a case study of the Markvartice municipality

Abstract

Goal of this bachelor thesis is to analyze the management of the village Markvartice in the years 2017-2020. Markvartice village is located in the district of Jičín in the Hradec Králové region. Based on the available bookkeeping and financial statements of the municipality of Markvartice, an analysis of the revenue and expenditure of the municipality's budget will be performed.

This work has three main chapters, first one is theoretical chapter, where there is an explanation of terms such as of territorial administration, municipality, budget, financial and bookkeeping statements of the municipality. This part draws on the documents of professional publications and applicable legislation. The second chapter is devoted to the municipality Markvartice its budget in the years 2017-2020. The main goal is to evaluate the management of the municipality on the basis of available financial and bookkeeping statements of the municipality Markvartice. The third chapter consists of to the overall evaluation of the work based on the acquired knowledge.

Keywords: municipality, municipality management, revenues, expenditures, budget, statement FIN 2-12 M, table, graph

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika.....	13
2 Teoretická východiska	14
2.1 Veřejná správa a samospráva	14
2.2 Druhy obcí v České republice dle velikostí	16
2.3 Druhy obcí dle rozsahu výkonu státní správy	17
2.4 Orgány obce	18
3 Finanční hospodaření obce.....	19
3.1 Rozpočet a rozpočtový proces	19
3.2 Závěrečný účet	21
4 Obsah rozpočtu	22
4.1 Příjmy rozpočtu	22
4.1.1 Daňové a nedaňové příjmy	23
4.1.2 Ostatní příjmy	25
4.2 Výdaje rozpočtu	26
4.3 Rozpočtová skladba	27
4.4 Střednědobý výhled rozpočtu.....	28
4.5 Zveřejňovací povinnost.....	29
5 Finanční a účetní výkazy obcí.....	29
5.1 Výkaz FIN 2-12 M pro hodnocení rozpočtu	29
5.2 Účetní výkazy obcí.....	31
Vlastní práce.....	32
6 Charakteristika Obce Markvartice.....	32
6.1 Orgány obce Markvartice.....	33
7 Analýza hospodaření Obce Markvartice	34
7.1 Analýza příjmů v letech 2017-2020	35
7.1.1 Daňové příjmy	38
7.1.2 Nedaňové příjmy.....	40
7.1.3 Kapitálové příjmy	42
7.1.4 Přijaté transfery a dotace.....	43
7.2 Analýza výdajů v letech 2017-2020.....	45
7.2.1 Běžné výdaje.....	47
7.2.2 Kapitálové výdaje	49

8 Hospodaření v letech 2017-2020	51
9 Zhodnocená analýzy, návrhy a doporučení.....	54
9.1 Zhodnocená analýzy.....	54
9.2 Návrhy a doporučení	56
10 Závěr	58
11 Seznam použitých zdrojů	60
12 Přílohy.....	62

Seznam obrázků

Obrázek č.1 - Schéma veřejné správy	14
Obrázek č.2 - Územně samosprávné členění České republiky.....	15

Seznam tabulek

Tabulka č.1 - Počet členů zastupitelstva obce	18
Tabulka č.2 - Rozpočtové určení daní dle jednotlivých koeficientů	24
Tabulka č.3 - Volební účast ve volbách zastupitelstva v letech 2006-2018	34
Tabulka č.4 - Struktura příjmů obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	35
Tabulka č.5 - Celkové příjmy rozpočtu obce Markvartice a jejich plnění (v tis. Kč.)	37
Tabulka č.6 - Daňové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	38
Tabulka č.7 - Nedaňové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	40
Tabulka č.8 - Kapitálové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	42
Tabulka č.9 - Přijaté dotace a transfery obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	44
Tabulka č.10 - Celkové výdaje rozpočtu obce Markvartice a jejich plnění (v tis. Kč.) ...	45
Tabulka č.11 - Struktura výdajů obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	46
Tabulka č.12 - Vybrané běžné výdaje v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	47
Tabulka č.13 - Vybrané kapitálové výdaje obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	50
Tabulka č.14 - Hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)	51
Tabulka č.15 - Vývoj ukazatele dluhové služby obce Markvartice v letech 2017-2020 .. 53 (v tis. Kč.)	

Tabulka č.16 - Ukazatel běžné likvidity	54
---	----

Seznam grafů

Graf č.1 - Vývoj počtu obyvatel obce Markvartice v letech 2017-2020	32
Graf č.2 - Výsledky komunálních voleb 2018	34
Graf č.3 - Plnění příjmů rozpočtu obce Markvartice v letech 2017-2020	36
Graf č.4 - Struktura příjmů Obce Markvartice	37
Graf č.5 - Struktura daňových příjmů obce Markvartice v letech 2017-2020	40
Graf č.6 - Struktura nedaňových příjmů v obci Markvartice v letech 2017-2020	42
Graf č.7 - Kapitálové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020	43
Graf č.8 - Plnění výdajů rozpočtu v obci Markvartice v letech 2017-2020	46
Graf č.9 - Struktura vybraných běžných výdajů v obci Markvartice v letech 2017-2020	49
Graf č.10 - Struktura vybraných kapitálových výdajů v letech 2017-2020	50
Graf č.11 - Vývoj hospodaření obce ve sledovaném období 2017-2020	52
Graf č.12- Vývoj příjmů a výdajů obce Markvartice v letech 2017-2020.....	55

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

DPPO – daň z příjmů právnických osob

EU – Evropská Unie

FIN 2 -12M – výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávních celků

MŠ – Mateřská škola

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

RUD – Rozpočtové určení daní

SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury

ZŠ – Základní škola

1 Úvod

Základní jednotkou územní správy a samosprávy v České republice jsou obce. Obce hospodaří s vlastním majetkem a jsou veřejně-právními korporacemi a mají statut právnické osoby a území tvoří buď jedno nebo více katastrálních území. Pojem „obec“ je v České republice používán od roku 1850, kdy byl zákonem zrušen pojem „panství“. Hospodaření obcí má vliv na ekonomické, společenské a politické změny v České republice a je to stále se opakující proces, který je kontrolován státními orgány. Proto je hospodaření transparentní, aby byla možná kontrola ze strany veřejnosti.

Tématem této bakalářské práce je problematika hospodaření obce. Pro tuto práci byla vybrána obec Markvartice u Jičína.

Práce je zaměřena na hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020. Na základě poskytnutých informací bude provedena analýza hospodaření a navrhuta optimální doporučení a řešení.

Práce je rozdělena do tří částí, a to na část teoretickou, vlastní neboli praktickou část a závěrečnou, kde budou zhodnoceny výsledky a doporučení. Teoretická část obsahuje čtyři kapitoly, které seznámí čtenáře s pojmy jako je veřejná správa, územní samospráva a charakteristika obce. Zde jsou popsány druhy obcí, základní orgány, hospodaření, rozpočtový proces, pravidla sestavování a obsahová stránka rozpočtu. Dále je zde vysvětlena příjmová a výdajová stránka rozpočtu, z jakých příjmů a výdajů se skládá. Účetní a finanční výkazy obce jsou vysvětleny v samostatné kapitole. Tyto kapitoly vychází z odborných publikací a právních předpisů.

Druhá, praktická část, je rozdělena do dvou kapitol a je zaměřena na analýzu hospodaření obce v letech 2017-2020. Je zde seznámení s obcí Markvartice, geografický popis a historie obce. Podrobně rozebrána příjmová a výdajová stránka rozpočtu, každá stránka rozpočtu do jedné kapitoly, kde jsou podrobně rozepsány druhy příjmů a výdajů. Poté souhrnně v jedné kapitole s názvem „Hospodaření v letech 2017-2020“ je popsáno hospodaření za období 2017-2020, v této kapitole je také vypočítán ukazatel dluhové služby a ukazatel běžné likvidity. Příjmy, výdaje a celkové hospodaření obce je analyzováno a znázorněno pomocí grafů a tabulek pro lepší přehlednost a opatřeno komentářem. Podkladem pro tuto analýzu jsou finanční výkazy obce za sledované období 2017-2020.

V závěrečné části práce je na základě zjištěných skutečností popsán výsledek analýzy a zhodnocení hospodaření obce ve sledovaném období 2017-2020. Jsou zde navržena doporučení a návrhy. Podklady pro tuto část byly použity finanční výkazy obce za sledované období 2017-2020.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je zhodnotit hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020. Porovnat příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu. Příjmy a výdaje budou podrobně rozebrány, znázorněny v tabulkách a grafech opatřených komentářem pro lepší orientaci. Na základě zjištěných poznatků bude navrženo optimální doporučení pro zlepšení hospodaření a činnost obce.

Teoretická část práce je popsána ve čtyřech kapitolách a je věnována pojmům veřejná správa a samospráva, obec, pravidla hospodaření, rozpočet a rozpočtový proces. Jsou zde popsány druhy příjmů a výdajů rozpočtu a v samostatné kapitole jsou vysvětleny finanční a účetní výkazy obce a zveřejňovací povinnost obce k finančním výkazům obce. Pro tuto část byly zvoleny podklady z odborné literatury a právních předpisů.

Praktická část je zaměřena na rozbor příjmové a výdajové stránky obce za sledované období 2017-2020. V úvodu této části je představena obec Markvartice, dle údajů z Českého statistického úřadu je zde znázorněn graf o vývoji počtu obyvatel a dle dat z volebního serveru je znázorněn graf a tabulka o vývoji voleb, které byly v roce 2018 pro obec klíčové. Dále je zde popsána občanská vybavenost obce a její historie.

Další kapitoly obsahují rozbor příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce. Příjmy a výdaje jsou popsány samostatně v kapitolách a jednotlivé roky jsou porovnány v tabulkách, graficky znázorněny v grafech a opatřeny komentářem. Příjmy a výdaje v rozpočtu jsou zde uváděny za jednotlivé roky vždy po konsolidaci, to znamená, že byly tak zvané „očištěny“ od interních přesunů peněžních prostředků mezi účty obce. Zahrnutí těchto částek by ovlivňovalo celkový pohled na rozpočet, na jeho plnění a čerpání v jednotlivých položkách. Celkové zhodnocení hospodaření obce za období 2017-2020 je popsáno v samostatné kapitole „Hospodaření v letech 2017-2020“, je zde uvedeno celkové hodnocení z předešlých kapitol a znázorněné v grafu s komentářem. Je zde také popsáno, v jakých letech obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem a kdy vykazovala schodek. Dále je v této kapitole vypočítán ukazatel dluhové služby a ukazatel běžné likvidity. Oba ukazatele jsou znázorněny v tabulkách a opatřeny komentářem.

Podkladem pro tuto práci jsou finanční výkazy hospodaření obce Markvartice za období 2017-2020. Dále platná legislativa a právní předpisy, odborná literatura a internetové zdroje.

2 Teoretická východiska

Tato část se zabývá výkladem základních pojmů Veřejné správy a územní samosprávy, obec a orgány obce. Dále je zde popsáno hospodaření obce, rozpočet a rozpočtový proces. Samostatná kapitola je věnována finančním a účetním výkazům obce.

2.1 Veřejná správa a samospráva

Veřejná správa je činnost, která je vykonávána ve veřejném zájmu a současně souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají. Veřejná správa je více spoutána právním řádem, ústavními zásadami a její výkon je více regulován a dozorován. V materiálním smyslu jde o souhrn všech správních činností souvisejícím s vládnutím na místní a ústřední úrovni a poskytováním veřejných služeb. Ve formálním smyslu je činností organizačních jednotek a osob, jimiž jsou buď správní úřady jakožto přímí nositelé veřejné správy nebo úřední osoby vykonávající úkony správní povahy anebo zařízení v postavení nepřímých subjektů veřejné správy.

Základní rozdělení veřejné správy obr. č. 1 představuje rozdělení na správu státní a samosprávu. Státní správu vykonávají ústřední orgány státní správy, územní orgány státní správy, ostatní státní orgány a jiné k tomu oprávněné subjekty.

Obrázek č.1 - Schéma veřejné správy

Zdroj: Provažníková Romana, *Financování měst a obcí 2015*, vlastní zpracování

Samosprávou je výkon veřejné správy rozdělen na územní samosprávu a zájmovou (profesní).

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a kraje, obrázek č. 2, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody. Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. Vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem¹.

Obec je právnická osoba a je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Její činnost upravuje zákon č. 128/2000 Sb.² o obcích. Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Vyšším správním celkem je kraj. Působnost kraje upravuje je zákon č. 129/2000 Sb.³ o krajích.

Obrázek č.2 - Územně samosprávní členění České republiky

Zdroj: Provaníková Romana, *Financování měst a obcí 2015*, vlastní zpracování

¹ Ústava ČR čl. 100

² Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích

³ Zákon č. 129/2000 Sb. Zákon o krajích

Zájmová samospráva je druhým uskupením samosprávy. Je tvořena občany – členy zájmové skupiny, které pojí profese, podnikání či obor v živnosti. Mají své vlastní orgány, vnitřní předpisy a pravidla, které členové této skupiny musí dodržovat. Jejich cílem není vytvoření zisku, ale chrání své zájmy proti veřejné správě, zabezpečují služby pro svoje cílové skupiny jako např. vzdělání apod.

2.2 Druhy obcí v České republice dle velikostí

Dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb⁴, dělíme obce dle velikosti:

Obec-je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce a počet obyvatel nepřesahuje 3 000.

Městys-obec je městysem, která má více jak 3000 obyvatel, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Město-obec, která byla městem před dnem 17. května 1954, je městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí de, kdy se obec stává městem.

Statutární město-město se může stát statutárním městem pouze novelizací zákona o obcích. Počet statutárních měst se novelizacemi zákona č. 128/2000 Sb⁵. postupně zvýšil na 26, jejich území se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány, které mohou vydávat samostatné vyhlášky. V současné době jsou v ČR tato města: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích

⁵ Z8kon č. 128/2000 Sb. Z8kon o obcích

Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec⁶.

2.3 Druhy obcí dle rozsahu výkonu státní správy

Na úrovni obcí a měst je rozhodující zajištění vlastní samosprávy tzn. plnění samosprávné funkce, v ČR tzv. samostatná působnost. I v ČR obce a města zabezpečují za stát i další úkoly v rámci plnění tzv. přenesené působnosti neboli výkonu státní správy.

Obce se liší podle objemu výkonu přenesené působnosti do tří skupin.

- obec I. stupně = samostatná působnost
- obec II. stupně = obec s pověřeným obecním úřadem
- obec III. stupně = obec s rozšířenou působností

Obec I. stupně: vede evidenci obyvatel, zajišťuje v obci volby, zabezpečuje ochranu veřejného pořádku

Obec II. stupně s pověřeným obecním úřadem: zajišťuje různé činnosti za malé obce na základě dohody mezi obcemi nebo rozhodnutí

Např. zajišťuje: matriku

Obec III. stupně s rozšířenou působností: je zároveň i obcí s pověřeným obecním úřadem.

Obec má např. tyto kompetence:

- vydávání cestovních a osobních dokladů
- vydávání řidičských průkazů a evidence vozidel
- činnost živnostenských úřadů-vyplácení sociálních dávek-péče o nepřizpůsobivé občany

⁶ ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 2010. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3061-

2.4 Orgány obce

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.⁷ vymezuje celkem čtyři základní orgány obce. Nejdůležitějším je zastupitelstvo obce, jediný obecní orgán, o němž se Ústava ČR přímo zmiňuje. Členové zastupitelstva jsou voleni v komunálních volbách a volební období trvá 4 roky. Ze svých řad si volí starostu, který zastupuje obec navenek a je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Vedle starosty volí zastupitelé i místostarostu. Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva musí přihlídnout zejména k počtu obyvatel, pro představu uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka č.1 - Počet členů zastupitelstva obce

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15
nad 501 do 3000	7 až 15
nad 3001 do 10 000	11 až 25
nad 10 001 do 50 000	15 až 35
nad 50 001 –do 150 000	25 až 45
nad 150 001 a více	35 až 55

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., vlastní zpracování

Dalším orgánem je rada obce (pokud je volena), starosta a obecní úřad. Orgánem obce je též komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Jinak jsou komise společně s výbory „pouze“ iniciativními a poradními orgány orgánů obce. Komise zřizuje rada obce, výbory zastupitelstvo.

Komise předkládá svá stanoviska a náměty radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti.

Výbory mohou být finanční nebo kontrolní jsou nejméně tříčlenné. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření obce s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a dodržování právních předpisů obce.

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb, o obcích ve znění pozdějších předpisů

3 Finanční hospodaření obce

Rozpočet jako finanční plán je vymezen v §4 odst. 1. zákona č. 250/2000 Sb.⁸. Rozpočet je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti obce. Je to plán toku hotovosti, který obec sestavuje na rozpočtové období neboli kalendářní rok. I úpravy rozpočtu se vždy týkají úpravy plánu na celý rok. Obec také sestavuje rozpočtový výhled, který se nazývá střednědobý rozpočet, ten je zpravidla na 2-5 let na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků.

Hospodaření obce lze charakterizovat tímto vztahem

$$F1 + P - V = F2$$

F1 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P – příjmy; V – výdaje

F2 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Jsou-li peněžní prostředky na konci období (F2) vyšší než stav peněžních prostředků na počátku období (F1), vytváří se rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Pokud je stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období (F2) nižší než stav peněžních prostředků na počátku období (F1), je nutné použít rezervu z minulých období nebo jiných zdrojů na vyrovnání rozpočtové bilance. Pokud obec nemá vytvořeny finanční rezervy je potom nucena k financování svých potřeb využít např. překlenovací úvěr.⁹

3.1 Rozpočet a rozpočtový proces

Rozpočet obce vychází z rozpočtového výhledu, který zahrnuje základní informace o příjmech, výdajích, dlouhodobých pohledávkách, závazcích a finančních zdrojích. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný, tzn. že příjmy rozpočtu se rovnají výdajům, ale je možné jej schválit jako přebytkový tzn. že příjmy jsou vyšší než výdaje anebo schodkový. Schodkový

⁸ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-8-2

⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

rozpočet je takový kdy výdaje převyšují příjmy, může být schválen jen v tom případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let. Pokud obec neschválí rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Rozpočtová provizoria jsou v českých zemích zcela běžná, v letech 2010 až 2015 používalo rozpočtové provizorium v průměru 28 % měst¹⁰.

Rozpočet schvaluje zastupitelstvo obce a záleží na rozhodnutí zastupitelů jaký rozpočet pro daný rok schválí.

Rozpočtový proces se řídí zákonem č. 250/2000 Sb¹¹, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zahrnuje soubor činností, jež jsou potřebné k řízení finančního hospodaření územních samosprávných celků v daném rozpočtovém období, což je obvykle jeden kalendářní rok¹².

Etapy rozpočtového procesu¹³:

1. Sestavení – návrh rozpočtu se zpravidla sestavuje dle ukazatelů vývoje rozpočtu z předchozí let
2. Projednání a schválení – rozpočet schvaluje zastupitelstvo obce nejprve finanční výbor poté přímo zastupitelé
3. Zveřejnění rozpočtu – rozpočet se zveřejňuje 15 dní před projednáním zastupitelstva a poté je zveřejněn po celé období jeho platnosti
4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky – jde o faktické plnění rozpočtu
5. Kontrola a hodnocení – rozpočet se průběžně po celé období hodnotí a pokud je potřeba je sváleno rozpočtové opatření. Rozpočtovým opatřením se přesouvají jednotlivé

¹⁰ *Current Trends in Public Sector Research: proceedings of the ... international conference* : Brno: Masaryk University, [1990?]-. ISBN 978-80-210-8082-9. ISSN 2336-1239

¹¹ Zákon č. 250/2000 Sb, Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

¹² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0

¹³ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

prostředky příjmy nebo výdaje tak, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů.

V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat rozpočtové zásady obecně platné v celé rozpočtové soustavě.¹⁴

Rozpočtové zásady:

1. Každoroční sestavování
2. Reálnost a pravdivost rozpočtu – reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné plnit finanční plán bez výrazných odchylek a úprav rozpočtu během roku
3. Úplnost a jednotnost rozpočtu – závazné dodržování rozpočtové skladby
4. Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu
5. Hospodárnost a efektivnost
6. Finanční kontrola, účetní audit.
7. Publicita – informovanost občan o hospodaření obce

3.2 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu¹⁵. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití peněžních fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření územního samosprávného celku.

Územní samosprávní celek je povinen si dát přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Typ přezkumu hospodaření si obec zvolí sama buď bude mít soukromý audit anebo krajský (dle kraje kam spadá). Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání zastupitelstvem obce.

¹⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

¹⁵ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

Závěrečný účet je zveřejněn na internetových stránkách (zveřejňuje se úplné znění návrhu) obce a i na úřední desce (v užším rozsahu) nejméně 15 dnů před projednáním na zasedání zastupitelstva. Závěrečný účet Obce pro názornost je uveden v příloze č. 1.

4 Obsah rozpočtu

Obsah rozpočtu je dán zákonem o pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb¹⁶. Rozpočet obsahuje rozpočtové příjmy, rozpočtové výdaje a ostatní peněžní operace. O objemu a struktuře rozpočtu rozhoduje zastupitelstvo obce.

Změna rozpočtu se provádí rozpočtovým opatřením. Rozpočtová opatření se evidují podle časové posloupnosti a uskutečňují se povinně, a to i jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu.

Rozpočet musí být sestaven v třídění podle rozpočtové skladby a obsahovat:

- Finanční vztahy k jiným rozpočtům
- Výdaje na spolufinancování programů/projektů EU
- Třídy druhového třídění rozpočtové skladby
- Tvorbu a použití peněžních fondů
- Závazné ukazatele vůči výkonnému orgánu
- Závazné ukazatele vůči zřízeným a založeným právnickým osobám

4.1 Příjmy rozpočtu

Příjmy rozpočtu můžeme rozdělit na 4 skupiny: příjmy daňové, transfery, dotace a nedaňové příjmy, půjčky a úvěry.

¹⁶ Zákon č. 250/2000 Sb, Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

4.1.1 Daňové a nedaňové příjmy

Daňové příjmy (třída 1), tvořící rozhodující podíl v celkových příjmech rozpočtů obcí¹⁷. Patří mezi nenávratné a běžné příjmy. Tvoří polovinu celkových příjmů. Podle rozpočtového určení daní (dále jen RUD) Zákon č. 243/2000 Sb.¹⁸ se v ČR daně dělí podle toho, do jakého veřejného sektoru plynou, svěřené a sdílené. Výběr daní provádí Finanční úřad ČR a zpravidla ve dvou měsíčních splátkách převádí podíly na těchto daních na bankovní účty jednotlivých obcí.

- Svěřené daně jsou vybírané celostátně, podle zákonů. Obce mohou daňový základ a sazbu daní ovlivnit velmi málo. Neplatí zde přímá kontrola obce, kdy si obec sama rozhoduje o základu daně, sazbě či osvobozeních. Jejich výnos neplyne do státního rozpočtu, ale přímo celý do rozpočtu obcí. Do této kategorie patří daň z nemovitých věcí, daň z příjmu právnických osob za obce.
- Sdílené daně tvoří větší část daňových příjmů. Jsou stanoveny zákonem jako podíl na celostátně vybíraných daních. Tento podíl poté opět plyne do rozpočtu obce. Podíl se lze určit podle počtu obyvatel či podle počtu vybíraných daní. Obce nemají možnost ovlivnit tyto daně. Mezi daně sdílené patří daň z přidané hodnoty a daně z příjmů právnických a fyzických osob. Rozdělení těchto daní upravuje zákon 243/2000 Sb.¹⁹ o rozpočtovém určení daní.

¹⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

¹⁸ Zákon č. 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

¹⁹ Zákon č. 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

Tabulka č.2 - Rozpočtové určení daní dle jednotlivých koeficientů

Rozloha katastrálního územní	3 %
Prostý počet obyvatel	10 %
Počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty	80 %
Počet žáků MŠ a ZŠ	7 %
	100 %

Zdroj: zpracováno dle publikace *Financování měst, obcí a regionů*

● Místní poplatky jsou určeny zákonem č. 565/1990 Sb.²⁰, o místních poplatcích. Místními poplatky mohou být např.:

- poplatek ze psa,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovacích kapacit,
- poplatek za odstraňování komunálních odpadů.

Obec může vybírat poplatek ze psa. Poplatek ze psa platí držitel psa. Poplatek se platí ze psů, kteří jsou starší než 3 měsíce. Od poplatků ze psů jsou osvobozeny osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením. Ze zákona je daný poplatek ze psa až 1 500 Kč za rok, a u každého druhého psa se poplatek může zvýšit o 50 %. Poplatek ze vstupného se vybírá za kulturní, sportovní, prodejní a reklamní akce. Sazba poplatku může podle zákona o místních poplatcích²¹ činit až 20 % částky. Posledním poplatkem, který se podle zákona č. 565/1990 Sb., vybírá, je poplatek z ubytovacích kapacit. Sazba poplatku činí až 6 Kč za jedno lůžko na den. Správní poplatky jsou určeny zákonem č. 634/2004 Sb.²², o správních poplatcích. Správní poplatky náleží obci za vykonané správní úkony. Součástí

²⁰ Zákon č. 565/ 1900 Sb. Zákon česká národní rady o místních poplatcích

²¹ Zákon č. 565/ 1900 Sb. Zákon česká národní rady o místních poplatcích

²² Zákon č. 634/2004 Sb. Zákon o správních poplatcích

zákona je sazebník, který určuje sazby za jednotlivé správní úkony, jako jsou nahlédnutí do matriky, ověření podpisu nebo vydání stejnopisu.

Nedaňové příjmy (třída 2) na rozdíl od daňových příjmů jsou nedaňové příjmy ovlivnitelné obcemi. Zahrnují především příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a přijaté splátky půjčených prostředků.

- Příjmy z vlastní činnosti jsou zpoplatněné příjmy za veřejné služby, které souvisí s užíváním majetku, dále odvody přebytků organizací s přímým vztahem, příjmy z pronájmu majetku a výnosy z finančního majetku.

Mezi příjmy z vlastní činnosti můžeme také zařadit příjmy obce, které jsou provozovány na základě Živnostenského oprávnění nebo koncese²³ a nespadá do činnosti, která je vykonávána v rámci veřejné správy. Tato činnost se nazývá hospodářská (ekonomická činnost).

- Přijaté sankční platby a vratky transferů jsou příjmy, které obec dostane v důsledku zpožděné platby nebo vypořádání transferů z minulých let.

- Příjmy z prodeje nekapitálového majetku obsahuje příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku a ostatní nedaňové příjmy z využívání výhradních práv a přírodních zdrojů (neinvestiční dary, pojistné náhrady).

- Ostatní nedaňové příjmy zahrnují všechny ostatní příjmy nedaňového charakteru, zejména peněžní sponzorské dary, příjmy z veřejných sbírek.

4.1.2 Ostatní příjmy

Ostatní příjmy tvoří přijaté transfery, dotace, úvěry a půjčky.

Transfery a dotace dělíme dle toho od koho je obec obdržel.

- ze státního rozpočtu a státních fondů

²³ Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání

Transfery a dotace tvoří nejvýznamnější část příjmů obce a lze je rozdělit dle účelu užití na investiční transfery a neinvestiční transfery. Jedná se především o transfery ze státního rozpočtu, transfery z regionálních řad a státních fondů (např. Státní fond životního prostředí).

- z rozpočtu kraje

Transfery a dotace z rozpočtu kraje jsou poskytovány na základě různých dotačních programů. V současné době např. v boji proti COVID-19.

Úvěry a půjčky jsou obcím poskytovány běžnými finančními institucemi. Lze je rozdělit na krátkodobé a dlouhodobé dle doby splatnosti.

4.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje z rozpočtu obce dělíme na běžné (třída 5) a kapitálové (třída 6).

Běžné výdaje pak můžeme dělit na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery (dotace) a neinvestiční půjčky.

Mezi běžné výdaje patří výdaje na chod obecního úřadu, na provoz škol, údržbu ulic, náměstí, veřejných prostranství, provoz veřejného osvětlení, hřbitova, obecní policie, podpora místní kultury, sportu atd. Některé z nich se obtížněji plánují, například výdaje na topení nebo na odklizení sněhu. Existují i výdaje, jež volení zastupitelé téměř nemohou ovlivnit, neboť jejich výši určuje obecně závazný právní předpis, například nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, které stanovuje platy úředníků obecního úřadu. Kromě výdajů obce na „záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů“, tedy na samostatnou působnost, je třeba také počítat s výdaji na výkon přenesené působnosti. Vzhledem k rozdělení obcí podle rozsahu výkonu přenesené působnosti rostou celkové náklady s velikostí obcí. I u stejně velkých obcí se náklady budou lišit v případě, že jedna z nich vykonává například činnost matričního nebo stavebního úřadu.

Kapitálové výdaje zahrnují výdaje na investiční výstavbu, nákup nemovitostí, a to jak staveb, tak pozemků. Patří sem také výdaje na generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, i výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám.

4.3 Rozpočtová skladba

Rozpočet územního samosprávného celku a rozpočet svazku obcí se sestavuje v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou č. 323/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů²⁴.

Obecně lze rozpočtovou skladbu představit jako číselník, kterým se klasifikují peněžní operace podle různých hledisek do jednotek třídění.

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje do jednotek třídění, kterými jsou povinny označovat své rozpočtované i skutečné příjmy a výdaje organizační složky státu a právnické osoby.

Každý skutečný jednotlivý příjem a výdaj se zatřídí na nejnižší jednotky jednotlivých třídění, a to na kapitoly, položky, paragrafy, záznamové jednotky, podkladové jednotky, prostorové jednotky, nástroje, dílčí průřezové ukazatele, akce, účely, množiny nebo podmnožiny a účelové znaky, které pro něj stanoví tato vyhláška.

Souhrnné údaje ve výkazech a jiných informacích o příjmech nebo výdajích se člení podle těch z nich, které stanoví právní předpis nebo orgán, který předkládání těchto informací stanovil. Kde právní předpis stanoví, že rozpočet příjmů nebo výdajů v určité rozpočtové evidenci se člení podle rozpočtové skladby, ale nestanoví, že podle úplné rozpočtové skladby nebo v jaké podobnosti, určí to, která povinná třídění se k jejich členění použijí a zda se použijí jejich nejnižší jednotky nebo jen jejich určité agregace, orgán, v jehož působnosti se rozpočtová evidence vede. Je-li k tomuto určení příslušná organizace rozhodující o vlastním rozpočtu, může rozhodnout i o použití nepovinných třídění.

V rozpočtové skladbě příjmy a výdaje dělíme.

- Odvětvové třídění – příjmy a výdaje se třídí dle jednotlivých oblastí činnosti organizace např. lesní hospodářství, silnice, pohřebnictví, veřejné osvětlení
- Druhové třídění – tímto tříděním se klasifikují všechny pohyby peněžních prostředků např. platy, materiál, zboží
- Organizační třídění – neboli ORG třídění si organizace definují samy.

²⁴ Vyhláška 323/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě

4.4 Střednědobý výhled rozpočtu

Obce mají povinnost sestavovat rozpočtový výhled od roku 2005 (do té doby bylo sestavení dobrovolné). Střednědobý výhled rozpočtu slouží jako nástroj pro střednědobé finanční plánování rozvoje obce a sestavuje se na období 2-5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet obce. Důležitost střednědobého výhledu rozpočtu by neměla být podceňována. Jedná se o významný nástroj finančního hospodaření²⁵.

Povinnost jeho tvorby ukládá zákon č. 250/2000 Sb.²⁶, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Střednědobý výhled rozpočtu obsahuje především souhrnné základní údaje o předpokládaných příjmech a výdajích. Je zaměřen na dlouhodobější závazky, pohledávky a plánované investiční akce a slouží jako podklad pro sestavení rozpočtu obce na kalendářní rok.

Povinnými ukazateli střednědobého výhledu jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky obce. Pomocí správně a zodpovědně sestaveného rozpočtového výhledu může obec kvalitně řídit hospodaření obec. Tento finanční plán slouží také jako podklad pro nové členy zastupitelstva obce po komunálních volbách, kteří se mohou na jeho základě dobře orientovat v závazcích obce a míře zadluženosti obce. Rozpočtový výhled tedy poskytuje souhrnné informace o finančních možnostech obce. Jeho důležitost by neměla být podceňována, jde o významný nástroj finančního hospodaření²⁷. V příloze č. 2 střednědobý výhled obce.

²⁵ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

²⁶ Zákon č. 250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

²⁷ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

4.5 Zveřejňovací povinnost

Zákon č. 250/2000 Sb.²⁸ také upravuje zveřejňovací povinnosti k návrhu střednědobého výhledu rozpočtu, návrhu rozpočtu a návrhu závěrečného účtu. U všech těchto dokumentů je v zákoně stanovena povinnost zveřejňování nejméně 15 dnů přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání zastupitelstva.

Dokumenty se zveřejňují na úřední desce (fyzické) a internetových stránkách. Na úřední desce může být návrh zveřejněn v užším rozsahu, na internetových stránkách vždy v úplném znění. Návrh musí být zveřejněn až do jeho schválení.

Schválené dokumenty musí být zveřejněny do 30 dnů ode dne schválení. Se zveřejněním schváleného dokumentu na internetových stránkách se současně oznámí na úřední desce, kde je dokument zveřejněn a kde je možno nahlédnout do jeho listinné podoby²⁹.

5 Finanční a účetní výkazy obcí

5.1 Výkaz FIN 2-12 M pro hodnocení rozpočtu

Nejdůležitějším finančním výkazem obce, který obsahuje údaje ze schváleného rozpočtu obce, z rozpočtu obce po provedených rozpočtových změnách a skutečné plnění rozpočtu, se nazývá FIN 2-12 M. Struktura výkazu je stanovena vyhláškou č. 5/2014 Sb.³⁰

Výkaz slouží především pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad. Tento výkaz je základním výkazem účetnictví na bázi příjmů a výdajů. Obce tento výkaz sestavují 10x ročně a prostřednictvím krajů předávají na Ministerstvo financí. Výkaz FIN 2-12 M obsahuje veškeré peněžní operace,

²⁸ Zákon 250/2000 Sb. Z8kon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

²⁹ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

³⁰ Vyhláška 5/2014 Sb. Vyhláška o způsobu, termínech rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí.

které se uskutečnily za dané období. Operace jsou členěny a rozděleny podle rozpočtové skladby do jednotlivých částí výkazu³¹.

Části výkazu FIN 2-12 M:

I. Rozpočtové příjmy

II. Rozpočtové výdaje

III. Financování

IV. Rekapitulace příjmů, výdajů, financování a jejich konsolidace

VI. Stavby a změny stavů na bankovních účtech a v pokladně

VII. Vybrané záznamové jednotky

IX. Přijaté transfery a půjčky ze státního rozpočtu, státních fondů a regionálních rad

X. Transfery a půjčky poskytnuté regionálními radami územně samosprávným celkům, regionálními radám a DSO

XI. Příjmy ze zahraničních zdrojů a související příjmy v členění podle jednotlivých nástrojů a prostorových jednotek

XII. Výdaje spolufinancované ze zahraničních zdrojů a související výdaje v členění podle jednotlivých nástrojů a prostorových jednotek

Údaje obsažené v tomto výkazu poskytují především zastupitelům obce informace o tom, jak probíhá v průběhu daného roku plnění rozpočtu. To znamená, že se zde sleduje, jestli je dodržován schválený rozpočet a jestli jsou realizovány veškeré plánované příjmy a výdaje kalendářního roku. Také jsou ve výkazu obsaženy informace o již uhrazených splátkách úvěrů a úrocích za daný rok, přijatých půjčkách a obdržených transferech. Transfery jsou zde rozděleny ve zvláštní části výkazu nejen podle jednotlivých poskytovatelů, ale i dle zdrojů financování³². Část IX. například obsahuje rozdělení transferů podle podílů ČR a EU.

³¹ TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

³² TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

5.2 Účetní výkazy obcí

Podle zákona č. 563/1991 Sb.³³ o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, sestavují obce jako každá účetní jednotka povinné účetní výkazy. Mezi tyto výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha.

Větší obce sestavují také přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Podrobná struktura těchto výkazů je pro územně samosprávné celky upravena vyhláškou Ministerstva financí ČR³⁴. Na rozdíl od finančního výkazu zde nejsou zachyceny jednotlivé peněžní operace, ale stavy majetku a závazků dané obce a uskutečněné náklady a výnosy za dané období. Tyto účetní výkazy umožňují efektivní posouzení a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát a finanční situace obce

Rozvaha zachycuje majetek obce ze dvou hledisek. Na straně aktiv je uvedeno, z jakých položek se celkový majetek obce skládá. Základní strukturu aktiv tvoří dlouhodobý majetek, zásoby, pohledávky a peníze.

Na straně pasiv je uvedeno, jak byly konkrétní formy majetku pořízeny – zda z vlastních nebo cizích zdrojů.

Výkaz zisku a ztráty je rozvedením jedné z rozvahových položek – výsledku hospodaření za účetní období. Zachycuje veškeré náklady a výnosy týkající se daného období. Podstatou tohoto výkazu je porovnání nákladů a výnosů, jehož výsledkem je zisk nebo ztráta.

³³ Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví

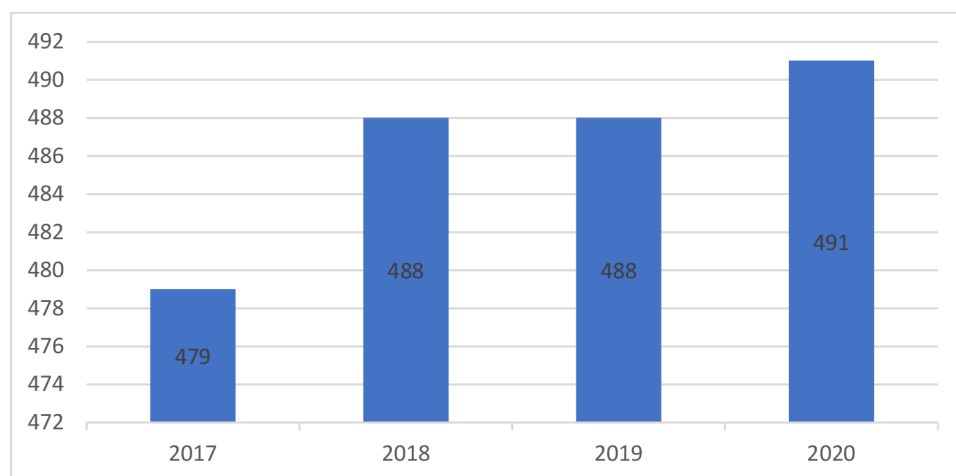
³⁴ Vyhláška č. 5/2014 Sb. Vyhláška o způsobu, termínech rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí

Vlastní práce

6 Charakteristika Obce Markvartice

Obec Markvartice leží v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji. Jméno obce vychází ze jména rodu Markvartů, kteří ves pravděpodobně založili. Geograficky je začleněna do Jičínské pahorkatiny v nadmořské výšce okolo 360 m n. m. Nachází se 5 km jižně od spojnice nejbližších větších měst Jičín a Mladá Boleslav. Svojí architekturou roubených chalup patří k pojizerskému typu s přechodem do Polabí. Správní celek obce tvoří celkem 9 menších osad a obcí. Patří sem Markvartice, Spařence, Rakov, Netolice, Leština, Hřmenín, Skušina, Příklad a Malý Batín³⁵. Dohromady má tento celek 491 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel za sledované období znázorňuje graf č. 1. Katastr obce se rozkládá na rozloze 2308 ha. Obecní úřad se nachází v obci Markvartice. Dle administrativního rozdělení statistické klasifikace obec značíme LAU 2³⁶. Obec patří dle rozdělení obcí dle rozsahu výkonu státní správy do obce I. stupně.

Graf č.1 - Vývoj počtu obyvatel obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: dle údajů ČSÚ 2021, vlastní zpracování

³⁵ Stránky obce Markvartice www.markvarticejc.cz

³⁶ LAU (Local Administrative Units) je systém vytvořený jednotně v EU pro podchycení územních struktur regionálního charakteru a pro potřeby statistiky regionů. Je tvořen úrovněmi LAU 1 a LAU 2 a navazuje jimi na klasifikaci NUTS. Na rozdíl od systému NUTS, který je postaven na právním základě, LAU legislativní oporu nemá. Změny v systému LAU jsou každoročně oznamovány Eurostatu. Z hlediska statistiky mají LAU závazný charakter.

Občanská vybavenost:

Obec Markvartice je zřizovatelem mateřské školky, která je příspěvkovou organizací. Dále se zde nachází hostinec, pošta a prodejna potravin. Kulturním místem v obci je místní knihovna, má již více jak stoletou tradici, zajišťuje veškeré knihovnické služby pro děti a dospělé. O kulturní činnost v obci se stará kolektiv dobrovolníků ve Spolku přátel Markvarticka a divadelního spolku nazvaného Markvart. Sportovní využití v jednotlivých částech obce zajišťují Sborny dobrovolných hasičů. Za přispění mladých hasičů se ožívuje činnost sborů.

Dominantou obce a celého okolí je barokní kostel sv. Jiljí, stojí v samotném centru obce, nad návsi v místě, kde stával původní farní kostel již ve středověku.

Do současné podoby byl přestavěn v druhé polovině 18. století. Od roku 2009 zde probíhají koncerty a další kulturní akce podporující záchranu kostela sv. Jiljí. Kostel a stavba márnice, která je součástí kulturní památky kostela sv. Jiljí je zapsána do seznamu kulturních památek ČR. V současné době je kostel sv. Jiljí součástí Programu záchrany architektonického dědictví.

Mezi významné společnosti, které působí na územní obce je Zemědělská společnost ZEMA Markvartice a.s., Planta Naturalis – Ing. Bohumil Bradna prodej směsi semen lučních rostlin, ADBoček s.r.o. – kamionová doprava.

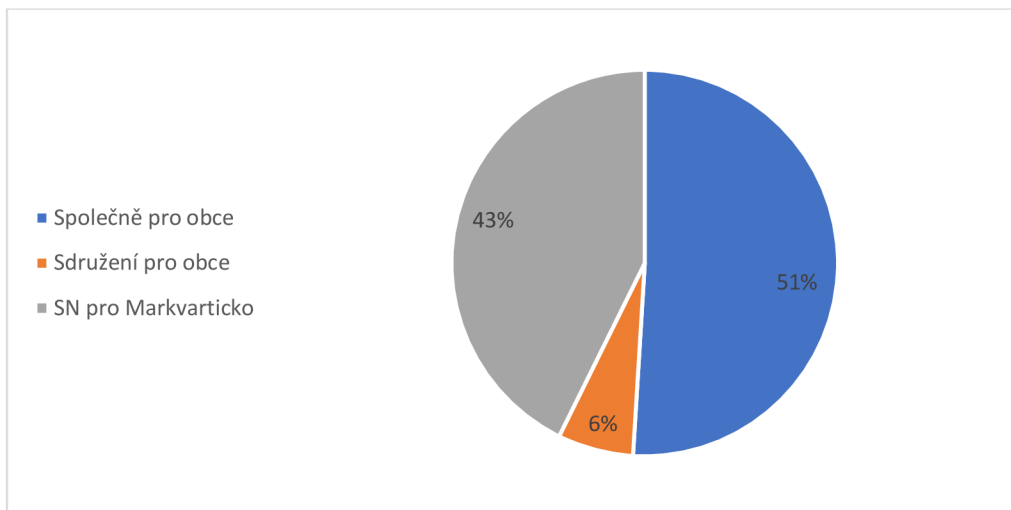
6.1 Orgány obce Markvartice

Orgány obce tvoří starostka, místo starostka, zastupitelé. Obec má zřízený kontrolní a finanční výbor.

Zastupitelé obce byli zvoleni v řádných volbách v říjnu 2018 pro volební období 2018-2022. Počet zvolených členů je 9. Ve volbách zvítězila strana Společně pro Obce s celkovým počtem hlasů 1276 což tvoří 51 % z celkově získaných hlasů, graficky znázorněno v grafu č. 3. Nově byla zvolena do funkce starostky žena, paní Hana Zörklerová. Předchozí starosta pan František Šolc působil ve funkci starosty tři funkční období. Proto volby v 2018 byly

pro obec klíčové. Tabulka č. 3 zachycuje volební účast za poslední 4 roky včetně zlomové roku 2018 pro obec. Zastupitelstvo zřídilo pro volební období výbory kontrolní a finanční

Graf č.2 - Výsledky komunálních voleb 2018

Zdroj: server volby.cz, vlastní zpracování

Tabulka č.3 - Volební účast ve volbách do zastupitelstva v letech 2006-2018

roky	2006	2010	2014	2018
Volební účast v %	67,36	65,18	71,09	73,98

Zdroj: server volby.cz³⁷, vlastní zpracování

7 Analýza hospodaření Obce Markvartice

Analýza hospodaření obce byla provedena za období 2017-2020. Pro analýzu obce byly použity finanční výkazy obce, výkaz FIN 2 -12M a závěrečný účet. Z účetních výkazů výkaz Zisků a ztrát a Rozvaha.

³⁷ Server Českého statistického úřadu <https://volby.cz/>

7.1 Analýza příjmů v letech 2017-2020

V této části bakalářské práce bude podrobně rozebrána příjmová stránka rozpočtu obce Markvartice. Každá rozpočtová položka je rozdělena do tří skupin, a to – schválený rozpočet, rozpočet po změnách a skutečnost, což je výsledek od počátku roku. V tabulce č. 4 jsou uvedeny příjmy ve sledovaném období po konsolidaci.

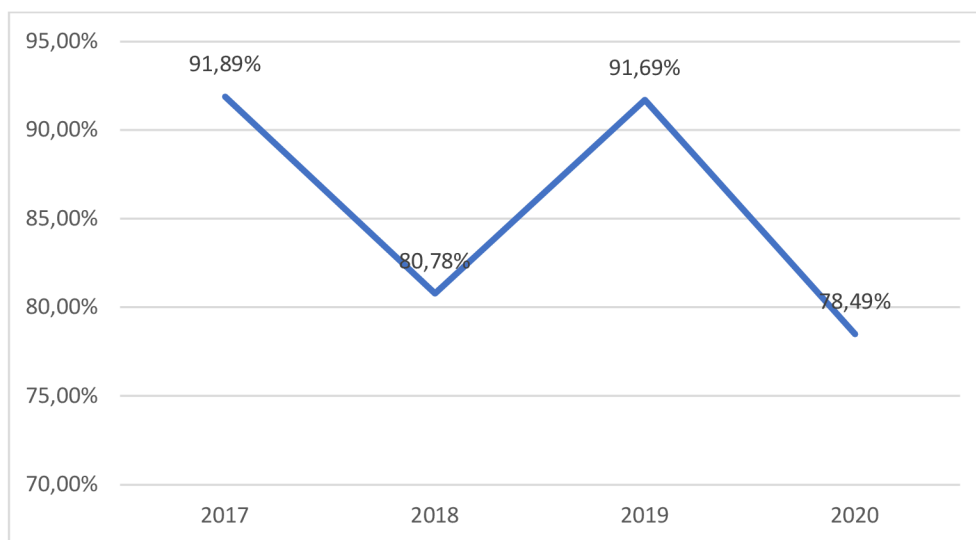
Tabulka č.4 - Celkové příjmy rozpočtu obce Markvartice a jejich plnění (v tis. Kč)

Rok	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet skutečnost	Plnění v %
2017	17 136	13 042	11 984	91,89 %
2018	17 709	24 819	20 050	80,78 %
2019	10 143	20 095	18 425	91,69 %
2020	12 805	31 787	24 951	78,49 %

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z tabulky č. 1 vyplývá, že nejvyšších příjmů dosáhla obec Markvartice v roce 2020. Rozdíl oproti roku 2019 je 6 526tis. Kč tento rozdíl by způsoben dotací na výstavbu vodovou, která byla 8 836tis. Kč. Naopak nejnižší příjmy jsou vykázány v roce 2017 a nedosahují ani poloviny příjmů oproti roku 2020. V tomto roce tvořili dotace 12,73 % oproti roku 2020. Graficky znázorněno v grafu č.2 plnění rozpočtu za sledované období.

Graf č. 3 - Plnění příjmů rozpočtu obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Příjmy obce jsou děleny podle tříd na daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. Jedná se o příjmy, které se každoročně opakují v různém poměru. Obec je používá k pokrytí svých běžných výdajů a investičních akcí. Veškeré příjmy uvedené v tabulce č. 5 jsou skutečně dosažené příjmy v daných letech po konsolidaci a je u nich vypočítán procentuální podíl dané skupiny na celkových příjmech, pro lepší názornost.

Z celkových příjmů tvoří největší položku zpravidla příjmy daňové a příjmy z dotací, které mají v obci rostoucí charakter.

Nedaňové příjmy jsou v obci tvořeny příjmy z poskytnutých služeb a výrobků, příjmy z pronájmu budov a pozemků, příjmy z podeje krátkodobého majetku a ostatními příjmy. Kapitálové příjmy v rozpočtu tvoří zanedbatelnou položku, nicméně také jsou součástí rozpočtu. Jejich příjem za sledované období dosahuje 0,48 % z celkových příjmů.

Podíl dotací v rozpočtu se každoročně mění, závisí to na počtu a rozsahu úspěšných investičních akcí, které obec získává z jiných rozpočtů, proto nelze vysledovat žádnou jejich tendenci. V roce 2020 výše dotací dosahovaly 50,24 % na celkových příjmech a nejnižší 12,73 % v 2017. Výše dotace se odvíjí od toho jaký investiční rozvoj obec zvolí a jaké jsou pro jednotlivé roky vypsány investiční programy a také na tom zda obec uspěje s žádostmi u jednotlivých ministerstev a ostatních poskytovatelů a dotaci obdrží.

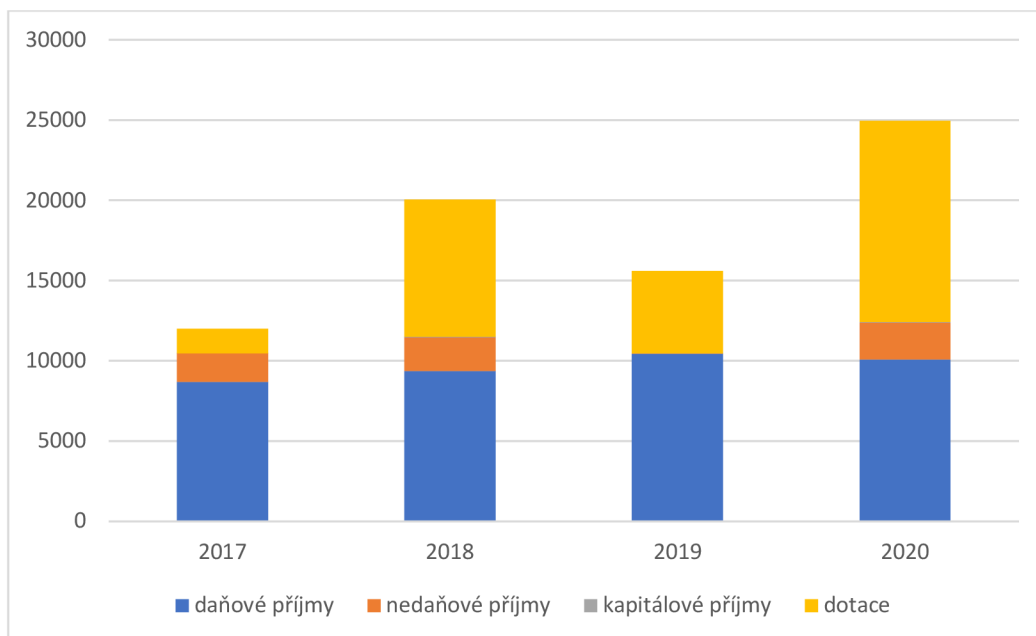
Tabulka č. 5 popisuje skutečné příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 a graficky je znázorněna na grafu č. 4.

Tabulka č.5 - Struktura příjmů obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	8 690	9 354	10 430	10 068
% podíl na celkových příjmech	72,51 %	46,65 %	56,60 %	40,35 %
Nedaňové příjmy	1 762	2 093	2 840	2 312
% podíl na celkových příjmech	14,70 %	10,43 %	15,41 %	9,26 %
Kapitálové příjmy	6	42	17	35
% podíl na celkových příjmech	0,05 %	0,20 %	0,09 %	0,14 %
Dotace	1 526	8 561	5 138	12 536
% podíl na celkových příjmech	12,73 %	42,69 %	27,88 %	50,24 %
Příjmy celkem	11 984	20 050	18 425	24 951

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Graf č.4 - Struktura příjmů obce Markvartice

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy (třída 1) jsou v obci Markvartice, stejně jako u ostatních obcí, tvořeny z daně z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO), daně z příjmů právnických osob (dále jen DPPO), daně z přidané hodnoty (dále jen DPH), daně z nemovitosti a z místních a správních poplatků. Sdílené daně tvoří převážnou část příjmů obce a jejich podíl je stanoven v zákoně č. 243/200 Sb., o rozpočtovém určení daní. Svěřené daně připadají v celé výši obcím a jsou jimi daň z nemovitosti a DPPO, pokud je plátcem obec.

Daňové příjmy se podílí na celkových příjmech obce za sledované období v průměru 50 % z čehož vyplývá, že tvoří podstatnou část příjmů obce. Na daňových příjmech obdrží obec každý rok v průměru 9 635tis. V roce 2017 bylo dosaženo nejmenší hodnoty daňových příjmů a to částkou 8 690tis. Kč. Nejvyšší hodnota byla naopak v roce 2019, ve výši 10 430tis. Kč. V roce 2020 byl zaznamenán pokles z důvodu pandemie COVID -19 a obcím byly příjmy zkráceny což pro obec Markvartice znamenal pokles o 563tis.

Tabulka č.6 - Daňové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
DPFO	1 757	2 012	2 306	2 150
DPPO	1 782	1 508	2 077	1 927
DPH	3 089	3 707	3 934	3 863
Daň z nemovitosti	1 703	1 735	1 739	1 713
Daň z hazardních her + odvod loterií	38	46	47	53
Místní poplatky	316	340	323	358
Správní poplatky	5	6	4	4
Daňové příjmy celkem	8 690	9 354	10 430	10 068

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z tabulky č. 6 vyplývá, že nejvýznamnějším daňovým příjmem je pro obec příjem daně z přidané hodnoty, která patří mezi sdílené daně. Na obce z ní připadá 20,83 % z celostátního výnosu a je rozdělována stejně jako ostatní sdílené daně. Průměrná hodnota této daně za

celé období činila 3 648,25tis Kč, a za celé sledované období činí příjem 14 593tis. Kč. Nejnižší příjem této daně vykazovala obec v roce 2017 a naopak nejvyšší příjem zaznamenala v roce 2019.

Druhou nejvyšší položkou z příjmů je DPPO a DPFO a obcím náleží 23,58 % z celostátního výnosu, pokud nejsou samy plátcí.

Daň z nemovitosti rozhodně není zanedbatelnou částkou v rozpočtu obce. Přesto, že náleží obci celý výnos této daně, tvoří 17,85 % celkových příjmů. Celkový výnos daně za sledované období byl 6 890tis. Kč, což představuje v průměru 1 722tis. Kč ročně.

Ostatní místní poplatky se podílí na příjmech pouze 1,65 %. V zákoně č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích jsou místní poplatky vymezeny a obec si sama může regulovat a stanovit jaké druhy poplatků a v jaké výši bude vybírat.

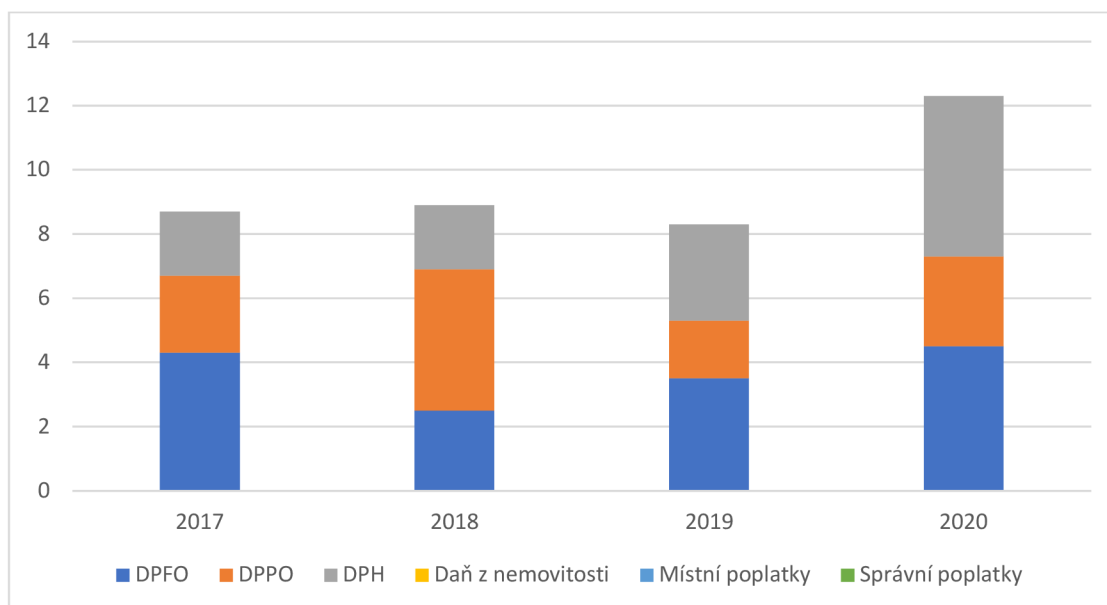
V obci Markvartice jsou vybírány dva druhy poplatků:

- Poplatek za provoz a odstraňování komunálního odpadu
- Poplatek ze psů

Nejnižší položkou daňových příjmů jsou správní poplatky, jejich výše je ve srovnání s ostatními příjmovými položkami poměrně zanedbatelná. Správní poplatky obec získává ze svých správních úkonů a řízení např. ověření podpisu a opisu, poplatek za ohlášení změny místa trvalého pobytu.

Tyto poplatky jsou vybírány podle zákona č. 634/2004 Sb. Zákon o správních poplatcích a jejich výše je stanovena sazebníkem, takže obec nemá možnost jejich výši nějak ovlivnit. Za správní poplatky obec utržila za sledované období 19tis. což představuje 4,7tis. Kč ročně. Struktura daňových příjmů obce Markvartice za sledované období je graficky znázorněna v grafu č. 5.

Graf č.5 - Struktura daňových příjmů obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy (třída 2) jsou zejména příjmy z vlastní činnosti obce. V obci Markvartice jsou tyto příjmy tvořeny především z poskytovaných služeb, výrobků, příjmy z pronájmu pozemků, budov, příjmy z prodeje krátkodobého majetku a ostatními nedaňovými příjmy. Nedaňové příjmy se podílí na celkových příjmech obce za ledované období 11,94 % celkem z nich obec získala 9 007tis. Kč, což činí 2 252 tis. ročně.

Tabulka č.7 - Nedaňové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Příjmy z poskytovaných služeb a výrobků	969	1 286	1 941	1 361
Příjmy z pronájmu pozemků a budov	687	590	565	541
Příjmy z prodeje krátkodobého majetku	0	0	0	55
Přijaté neinvestiční dary	0	53	307	191
Ostatní nedaňové příjmy	106	164	27	164
Nedaňové příjmy celkem	1 762	2 093	2 840	2 312

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

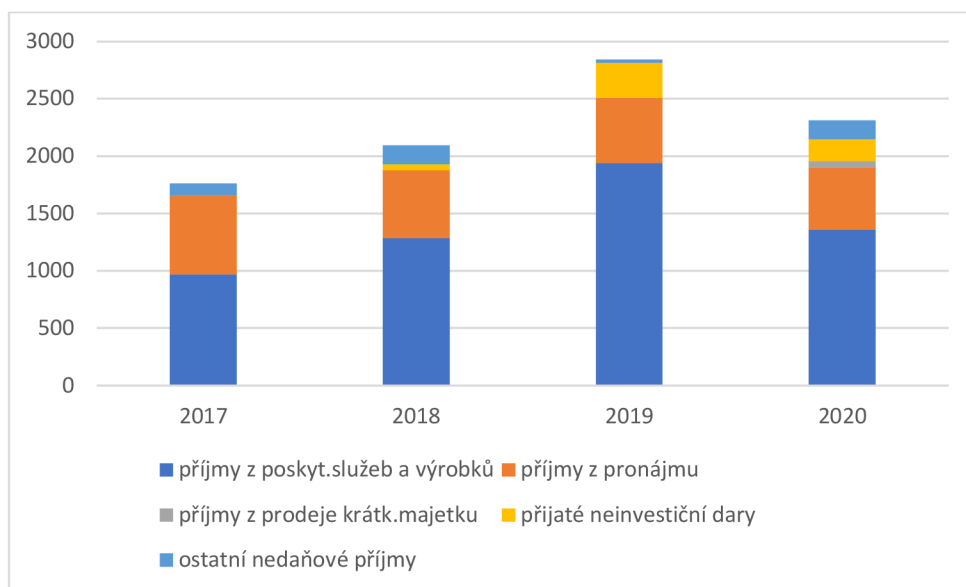
Tabulka č. 7 popisuje vývoj vybraných položek nedaňových příjmů za sledované období. Nejvyšší hodnotu vykazují příjmy z poskytovaných služeb a výrobků. Tento příjem zahrnuje tržby za prodej dřeva z důvodu kácení dřevin postiženého kůrovcem a příjem za spotřebu vody obyvateli, která se každoročně fakturuje.

Vzhledem napadení lesů kůrovcem byly příjmy v roce 2019 nejvyšší 1 941 tis. Kč.

Příjmy z pronájmu pozemků a budov jsou druhou významnou položkou v nedaňových příjmech. Obec vybudovala dům pro seniory s 6 byty, které pronajímá, dále pronajímá nebytové prostory Hostinci u Markvarta, prodejnu potravin a prostory pro kadeřnictví na obecním úřadě. Za sledované období měly tyto příjmy spíše klesající charakter. V roce 2017 byla výše příjmu 687tis. postupně klesala a v roce 2020 vykazoval příjem 541tis. Kč. Důvodem bylo snížení nájemného a posléze „odpuštění“ nájemného hostinci u Markvarta z důvodu pandemie COVID-19 a následných opatření.

Přijaté neinvestiční dary mají v obci, také významné místo. V roce 2019 byly zahájeny rozsáhle opravy kostela sv. Jiljí a s tím souvisí restaurování a obnovení funkce věžních hodin a varhan. Spolek přátel Markvarticka, který se podílí v obci na společenském ruchu, uspořádal veřejnou sbírku v roce 2019 na opravu hodin a celkem se vybralo 307 101,- Kč. Veřejná sbírka na varhany proběhla v roce 2020 a bylo vybráno celkem 190 729,- Kč. V graf č. 6 znázorňuje, které příjmy v obci za sledované období převládají.

Graf č. 6 - Struktura nedaňových příjmů obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy (třída 3) tvoří nejmenší část rozpočtu v příjmech obce. Zahrnují příjmy z prodeje nemovitostí – pozemků a příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku. V obci Markvartice tyto příjmy tvoří zanedbatelnou část v rozpočtu. Celkem za sledované období dosáhly výše 100tis. Kč což představuje 0,48 % na celkových příjmech obce.

Tabulka č.8 - Kapitálové příjmy obec Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

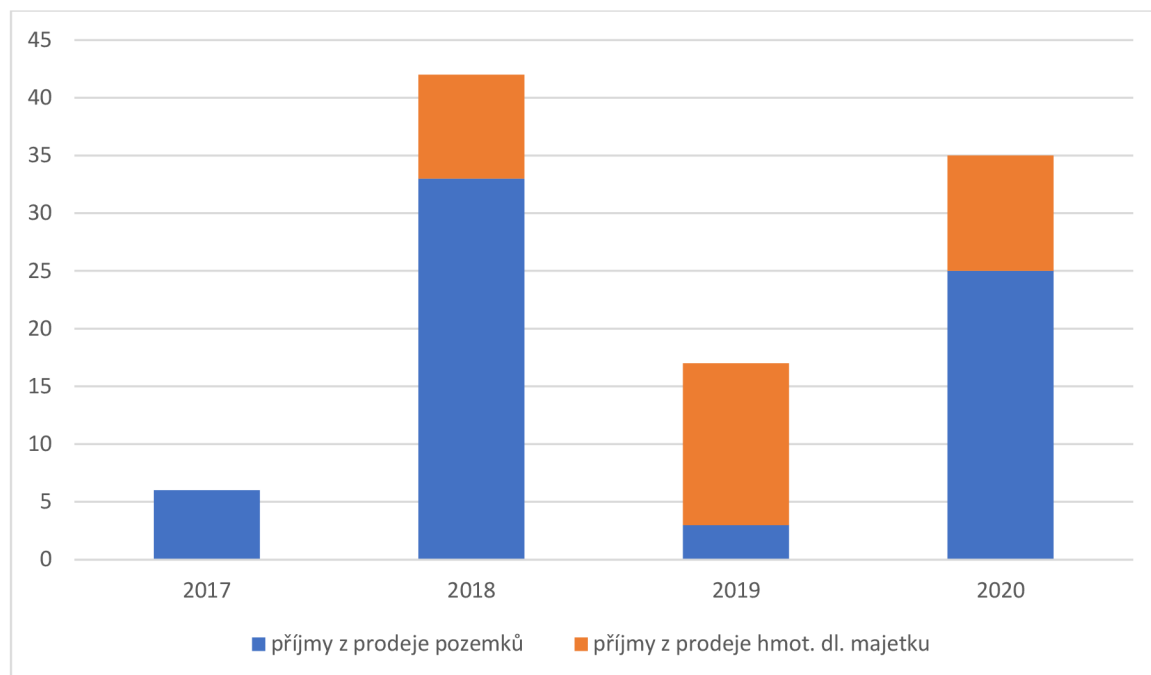
	2017	2018	2019	2020
Příjmy z prodeje pozemků	6	33	3	25
Příjmy z prodeje ostatního hmot. dl. majetku	0	9	14	10
Kapitálové příjmy celkem	6	42	17	35

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z tabulky č. 8 vyplývá, že kapitálové příjmy z prodeje pozemku tvoří převážnou hodnotu v těchto příjmech. V roce 2018 dosáhly největší výše 33tis. a druhou největší položkou byly

v roce 2020 kdy byl prodej pozemku za 25tis. Kč. Z grafu č.7 je zřejmý poměr prodeje pozemků oproti prodeji majetku.

Graf č.7 - Kapitálové příjmy obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.1.4 Přijaté transfery a dotace

Přijaté transfery a dotace (třída 4) tvoří s daňovými příjmy část nejdůležitějších celkových příjmů obcí. V roce 2020 tvořili 50,24 % z celkového objemu příjmů obce Markvartice. Tyto příjmy obec obdržela ze státního rozpočtu a z příslušných ministerstev a fondů. Tabulka č. 9 zachycuje výši a strukturu jednotlivých přijatých dotací za sledované období.

Obec v rámci souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu má nárok na dotace i při neplnění státního rozpočtu, na dotaci pro výkon státní správy. Tuto dotaci vždy schvaluje Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky v prosinci na nadcházející období a ještě v témže měsíci Krajský úřad Královéhradeckého kraje dává na vědomí obci výši schválené dotace. Obec musí tuto dotaci zohlednit v rozpočtu na následující kalendářní rok.

V roce 2020 obdržela obec 8 836tis. Kč od Státního fondu dopravní infrastruktury ČR (SFDI) na financování výstavby vodovodu v obci Skučina- Hřmenín.

Z rozpočtu Královéhradeckého kraje obec obdržela dotace:

- 610tis. na boj s pandemií COVID -19, výše dotace se počítala 1 250,- Kč na obyvatele (488 obyvatel v roce 2019)
- 80 tis. Kč na opravu varhan
- 350tis. na opravu kostela sv. Jiljí
- 100tis. na povodně, které postihly obec na jaře roku 2020

Ministerstvo kultury v tomto roce věnovalo 1 100tis. na opravu kostela

Ministerstvo zemědělství přispělo celkem v částce 819tis. Kč. na obnovu lesa

V roce 2019 z celkového objemu dotací nejvýznamněji přispěli:

- Královéhradecký kraj 2 575,- tis. Kč na začínající výstavbu vodovodu
- Ministerstvo kultury přispělo 935tis. Kč a 500tis. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) na opravu kaple v obci Hřmenín.
- Králové hradecký kraj přispěl 409tis. na opravu kostela sv Jiljí.

V roce 2018 přijala obec dotace v celkové výši 8 561tis. a nejvyšší byla dotace ve výši 5 971tis. Kč od MMR na hasičskou cisternu CAS 30 – S2HV.

Tabulka č.9 - Přijaté dotace a transfery obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Neinvestiční dotace ze státních fondů	0	0	0	200
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu	1 501	2 216	2 077	3 088
Neinvestiční transfery od krajů	25	0	409	535
Investiční přijaté dotace ze státních fondů	0	374	0	8 636
Investiční přijaté dotace ze státního rozpočtu	0	5 971	0	0
Investiční transfery od krajů	0	0	2 652	77
Přijaté dotace celkem	1 526	8 561	5 138	12 536

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.2 Analýza výdajů v letech 2017-2020

V této kapitole bakalářské práce bude podrobně rozebrána výdajová stránka rozpočtu obce Markvartice za sledované období. Jako příjmové položky rozpočtu tak i výdajové položky jsou rozděleny do tří skupin. (schválený rozpočet, rozpočet po změnách a skutečnost). Určení výše výdajů při sestavování rozpočtu vychází z požadavků obecního úřadu, rozpočtových složek obce, plánovaných akcí, které si žádají příspěvek či dotaci z obecního či jiného rozpočtu, vyžadují dlouhodobé plánování a vychází ze strategického plánu a dlouhodobého výhledu investic. V tabulce č. 10 jsou uvedeny výdaje ve sledovaném období po konsolidaci.

Tabulka č.10 - Celkové výdaje rozpočtu obce Markvartice a jejich plnění (v tis. Kč)

Rok	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet skutečnost	Plnění v %
2017	18 831	15 017	11 075	73,75 %
2018	19 474	22 721	16 685	73,43 %
2019	18 103	29 413	16 232	55,19 %
2020	21 105	49 393	28 210	57,11 %

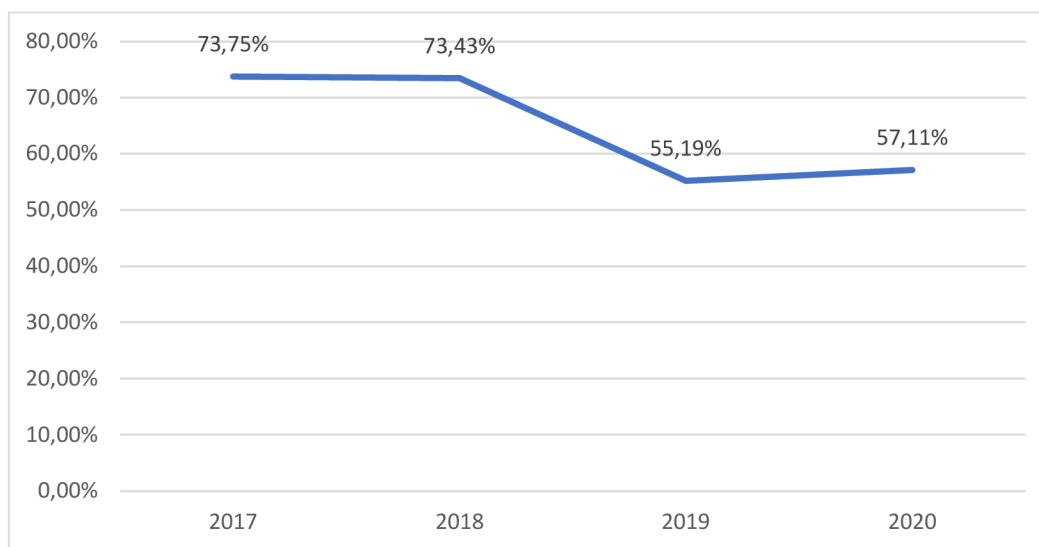
Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že největší výdaje obec vynaložila v roce 2020. Rozdíl oproti roku 2019 je více než 11 000tis. Kč. Tento rozdíl byl způsoben výdaji na výstavbu vodovodu v obci Skuřina – Hřmenín, na kterou obec dostala dotaci ve výši 8 836tis. Kč. Naopak nejnižší výdaje byly vynaloženy roce 2017 a dosahují 39 % výdajů roku 2020.

Výdaje jsou rozděleny v 5 a 6 třídě rozpočtové skladby na běžné a kapitálové.

Veškeré výdaje níže uvedené jsou skutečně vynaložené výdaje v daných letech po konsolidaci a je u nich vypočítán procentuální podíl dané skupiny na celkových výdajích, pro lepší orientaci. Grafické znázornění procentuálního plnění výdajové stránky rozpočtu proti upravenému rozpočtu je uvedeno v grafu č. 8.

Graf č.8 - Plnění výdajů rozpočtu obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z tabulky č. 11 je zřejmé, že v letech 2017-2020 měly největší podíl na celkových výdajích výdaje kapitálové. Vyjímkou je rok 2017, kdy výdaje klesly na 621tis. Kč a tvořily pouze 4,35 % z celkového objemu výdajů. Dále lze z tabulky zjistit, že běžné výdaje nemají tak kolísavý charakter jak kapitálové. Běžné výdaje se pohybují v rozmezí 9 390tis. Kč v roce 2018 do 13 961tis. Kč v roce 2020, kdežto kapitálové výdaje jsou v rozmezí 21tis. Kč v roce 2017 až do 14 249tis. Kč v roce 2020. V roce 2017 dosáhly kapitálové výdaje nejnižší hodnoty a běžné výdaje druhé nejnižší ve sledovaném období, dá se tedy říci e obec Markvartice hospodařila s nejnižším rozpočtem.

Tabulka č.11 - Struktura výdajů obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Běžné výdaje	10 454	9 390	11 665	13 961
% podíl na celkových výdajích	94,39 %	56,27 %	71,86 %	49,48 %
Kapitálové výdaje	621	7 295	4 567	14 249
% podíl na celkových výdajích	5,60 %	43,75 %	28,13 %	50,51 %
Výdaje celkem	11 075	16 685	16 232	28 210

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.2.1 Běžné výdaje

Běžnými výdaji jsou výdaje, kterými obec financuje běžné, pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce – rozpočtovém období. Do těchto výdajů zahrnujeme náklady na nákup služeb a materiálu, paliv, energií, vody, náklady na platy zaměstnanců, opravy a udržování, sociální dávky.

Tabulka č.12 vykazuje, že obec vynaloží nejvíce běžných výdajů na chod místní správy a to celkem 13 493tis. Kč což je 29,67 % z celkových běžných výdajů. V položce jsou zahrnuty výdaje na platy zaměstnanců, výdaje na chod správy, pohonné hmoty, cestovní náhrady.

Tabulka č.12 - Vybrané běžné výdaje v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Pěstební činnost	257	404	304	773
Pozemní komunikace	1 785	496	0	19
Pitná voda a čištění odpadních vod	215	356	265	421
Kultura	1 067	442	2 717	2 348
Bytové hospodářství	18	1	248	409
Sběr a svoz komunálních odpadů	586	729	856	980
Veřejné osvětlení	169	213	835	542
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	702	1 622	1 768	3 385
Požární ochrana	216	129	736	395
Zastupitelstva obcí	669	775	1 214	1 038
Činnost místní správy	4 770	4 223	2 722	3 651
Celkem výdaje	10 454	9 390	11 665	13 961

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Dalšími významnými běžnými výdaji v rozpočtu, jsou položky Kultura a Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň. Obě položky za sledované období mají rostoucí charakter.

V položce kultura v roce 2019 začali probíhat stavební práce na opravě pláště kostela sv. Jiljí v rozsahu 1 808tis. Kč a zrestaurování věžních hodin ve výši 543tis. Kč. V roce 2020

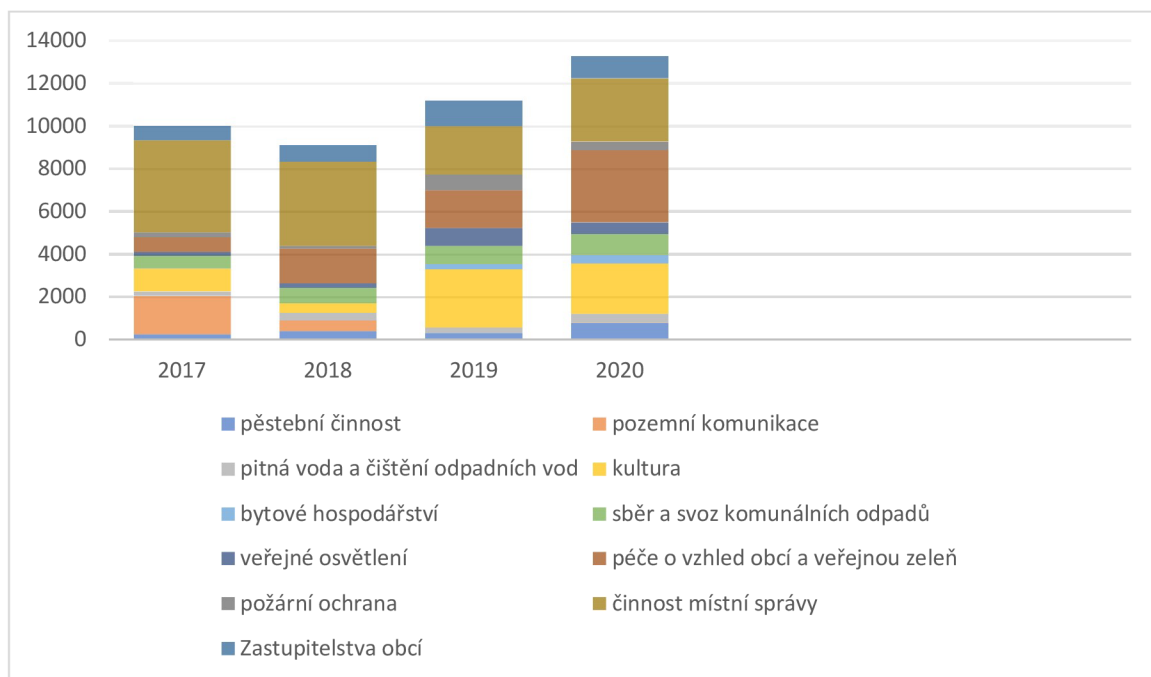
stavební práce na kostele byly v rozsahu 1 783tis. Kč a začala 1. etapa zrestaurování varhan v kostele sv. Jiljí ve výši 389tis.

Co se týče položky Péče o vzhled a veřejnou zeleň zde stojí za zmínku oprava kaple v obci Hřmenín, která začala v roce 2019 ve výši 718tis., v roce 2020 byly opravy ve výši 651tis. a oprava kaple dokončena. Dále v obci Rakov byla opravena komunikace ve výši 242tis.Kč a v obci Příklad ve výši 99tis.

V položce požární ochrana je významným výdajem v roce 2019 projektová dokumentace k hasičské zbrojnici ve výši 315tis., která by se do budoucna měla opravovat. Dalším významným výdajem je v roce 2020 v položce činnost místní zprávy projektová dokumentace k přestavbě místní školky ve výši 712tis.

Znázornění běžných výdajů je v grafu č. 9.

Graf č.9 - Struktura vybraných běžných výdajů obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

7.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje (třída 6) slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb, a to investičních akcí a projektů, které přesahují jedno rozpočtové období, jsou zpravidla jednorázové. V Obci Markvartice jsou investice spjaty s výstavbou. Z velké části se realizace odvíjí od velikosti přijatých dotací a výši vlastních finančních prostředků.

Kapitálové výdaje se ve sledovaném období pohybovali od 621tis. Kč v roce 2017 do 14 249tis. v roce 2020, kdy byla realizována výstavba vodovodu v obci Skuřina-Hřmenín. Struktura kapitálových výdajů obce Markvartice je uvedena v tabulce č. 13 a graficky znázorněna v grafu č. 10.

Je zřejmé, že největší kapitálové výdaje obec investuje do rozvoje infrastruktury. Celkem 18 604tis. Kč což představuje více než 65 % všech kapitálových výdajů, tyto výdaje byly investovány do výstavby vodovodu v obci Skuřina-Hřmenín. V roce 2019 byl postupně zahajovány vodohospodářské práce – geologické vrty, archeologické práce, projektové dokumentace k výstavbě, stavba vodovodu byla zahájena v 4. čtvrtletí roku 2020 a je naplánována do roku 2022.

Další významným kapitálovým výdajem je v roce 2018 položka dopravní prostředky, kdy byl zrealizován nákup hasičské cisterny CAS 30 – S2HV sboru dobrovolných hasičů Markvartice. Pro obecní provoz byl tomto roce také pořízen do majetku traktor Starjet a štěpkovač. V roce 2020 byl do majetku obce pořízen crossjet 4x4.

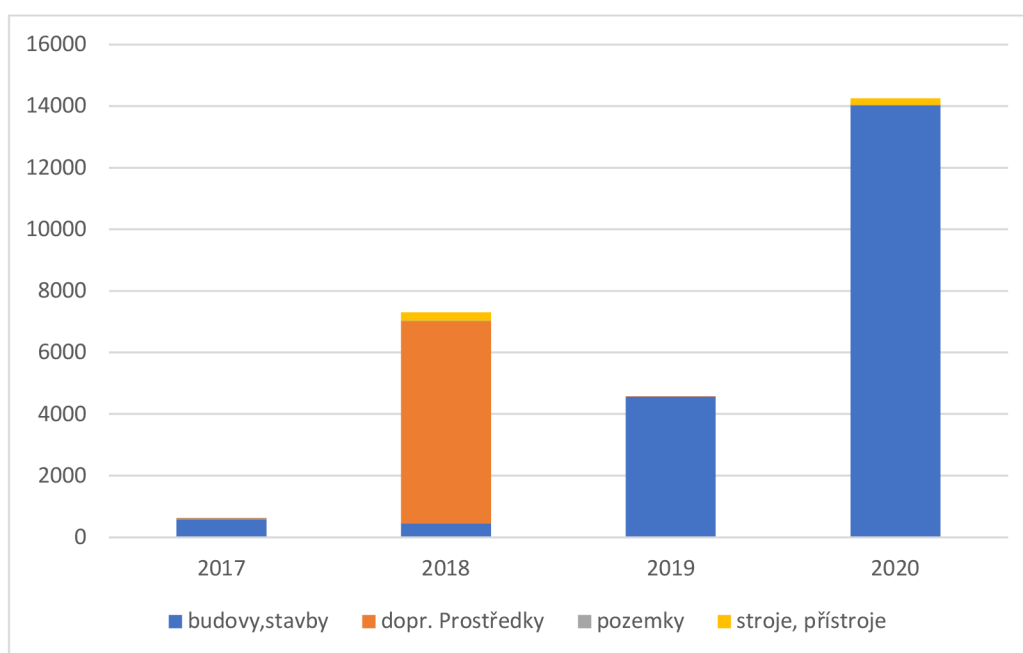
Z uvedených dat vyplývá, že obec Markvartice investovala ve sledovaném období 26 732tis. Kč do kapitálových výdajů. Ne všechny výdaje byly pokryty vlastními prostředky a dotacemi, takže obec byla nucena řešit tuto situaci přijetím úvěru. K 31.12.2020 měla obec celkem 2 úvěry ve výši 6 715tis. Kč. což představuje zadluženost 13tis. na jednoho obyvatele.

Tabulka č.13 - Vybrané kapitálové výdaje obce Markvartice v letech 2017-2020 (v tis. Kč.)

	2017	2018	2019	2020
Budovy, haly a stavby	577	447	4 565	14 039
Dopravní prostředky	24	6 556	2	0
pozemky	20	28	0	0
Stroje, přístroje a zařízení	0	264	0	210
Celkem výdaje	621	7 295	4 567	14 249

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Graf č.10 - Struktura vybraných kapitálových výdajů v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

8 Hospodaření v letech 2017-2020

Na základě požadavků a plánovaných investic je každoročně sestavován rozpočet obce Markvartice paní starostkou, místostarostkou a účetní. Poté je předložen zastupitelům obce k připomínkám. Po dobu 15 dnů je povinně zveřejněn na úřední desce. Následně je pak schválen na veřejném zasedání zastupitelstva obce.

V tabulce č. 14 je znázorněn vývoj hospodaření obce ve sledovaném období 2017-2020 a jsou zde uvedeny veškeré příjmy a výdaje po konsolidaci. Obec Markvartice vykazovala za roky 2017-2019 kladný hospodářský výsledek tzn. že obec hospodařila s přebytkovým rozpočtem. Přebytkový rozpočet pak mohl být převeden do rezervního fondu. Záporný hospodářský výsledek tedy schodkový rozpočet obec vykazovala v roce 2020, schodek činil 3 259tis. Kč. Tento schodek byl způsoben kapitálovými výdaji ve výši 14 249tis. Kč. na výstavbu vodovodu v obci Skuřina-Hřmenín, který obec realizovala pomocí přijatého úvěru. Z pohledu hospodaření byl nejpříznivější rok 2018, v tomto roce dosáhl přebytek 3 365tis. Kč. V tomto roce neprobíhaly žádné investiční akce, z důvodu voleb, které předpovídaly změnu vedení v obci.

Tabulka č.14 - Hospodaření obce v letech 2017-2020 (v tis.)

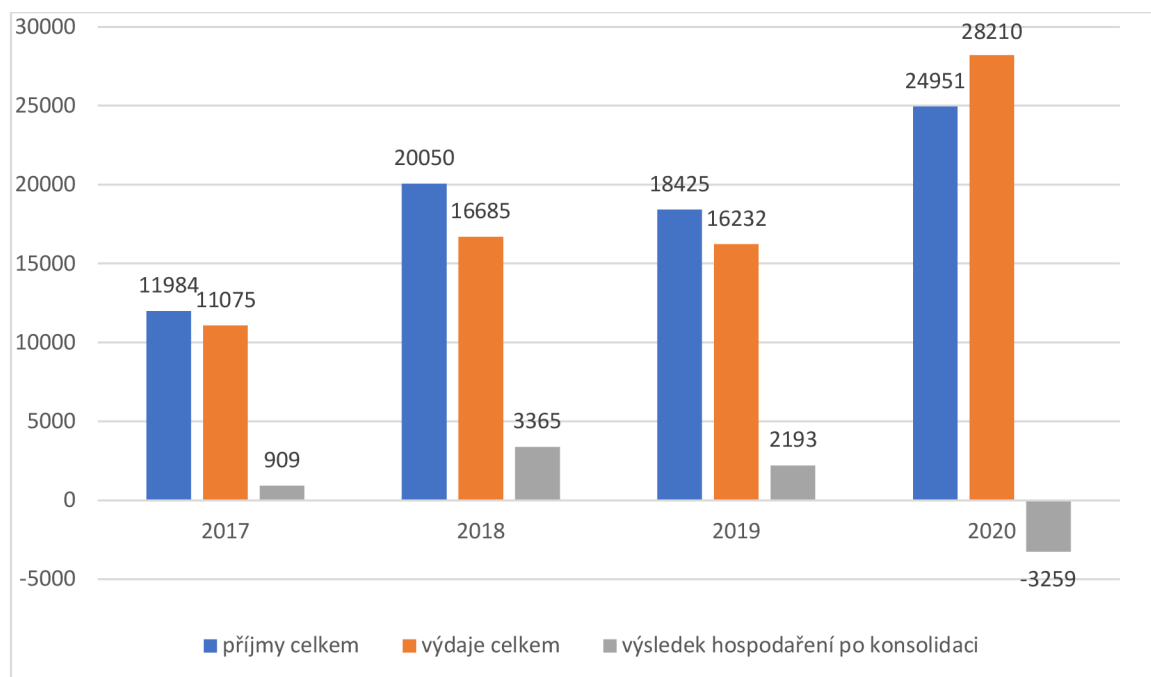
	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	8 690	9 354	10 430	10 068
Nedaňové příjmy	1 762	2 093	2 840	2 312
Kapitálové příjmy	6	42	17	35
Transfery a dotace	1 526	8 561	5 138	12 536
Příjmy celkem	11 984	20 050	18 425	24 951
Běžné výdaje	10 454	9 390	11 665	13 961
Kapitálové výdaje	621	7 295	4 567	14 249
Výdaje celkem	11 075	16 685	16 232	28 210
Výsledek hospodaření po konsolidaci	909	3 365	2 193	-3 259

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Celkové příjmy obce za sledované období byly ve výši 75 410tis. Kč, z čeho daňové příjmy tvořily 51,10 % a přijaté dotace 36, 81 %. Celkové výdaje za období byly ve výši 72 202tis.

Kč z toho bylo 62,98 % na běžnou činnost a 37,02 % byly kapitálové výdaje. Vývoj hospodaření znázorňuje graf č. 11.

Graf č.11 - Vývoj hospodaření obce ve sledovaném období 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Při posuzování ukazatele dluhové služby³⁸, který vláda schválila 14. dubna 2004 usnesení č. 346 o Regulaci zadluženosti a který by neměl překročit hranici 30 % musíme také přihlížet na důvody zadluženosti obce, protože vysoký ukazatel služby nemusí znamenat špatné hospodaření obce. Ukazatel dluhové služby vyčísluje poměr všech splátek k celkovým příjmům. Do splátek jsou započítávány zaplacené úroky, splátky jistin úvěrů, leasingové splátky v daném roce (dluhová služba) naproti tomu jsou do příjmů uváděny skutečné daňové příjmy a nedaňové příjmy a přijaté dotace (dluhová základna)

Obec Markvartice ve sledovaném období hranici ukazatele 30 % nepřekročila ani v jednom období, znázorňuje tabulka č. 15. Nejvyšší ukazatel měla v roce 2017, což bylo způsobeno nejnižšími příjmy v tomto období. Z tabulky je také patrné, že obec za období 2017-2019

³⁸ Dluhová služba, server www.denik.obce.cz

splácela jistinu ve stejné výši, nepatrné navýšení je v roce 2020, v tomto roce (prosinec 2020) totiž začala splácet úvěr, který si otevřela na stavbu vodovodu Skučina – Hřemín. Ukazatel dluhové služby průměrně dosahuje 3,79 % což je pro obec příznivý stav.

Tabulka č.15 - Vývoj ukazatele dluhové služby obce Markvartice v letech 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	8 690	9 354	10 430	10 068
Nedaňové příjmy	1 762	2 093	2 840	2 312
Přijaté dotace	90	152	162	168
Dluhová základna	10 542	11 599	13 432	12548
Úroky	33	34	48	48
Splátky jistin a dluhopisů	408	408	408	428
Splátky leasingu	0	0	0	0
Dluhová služba	441	442	456	476
Ukazatel dluhové služby	4,18 %	3,81 %	3,39 %	3,79 %

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

V rámci analýzy hospodaření obce Markvartice byl také posuzován ukazatel běžné likvidity, znázorněno v tabulce č. 16. Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, nebo také kolika jednotkami oběžných aktiv je kryta jedna jednotka krátkodobých závazků. Stručně řečeno, vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost³⁹. Ukazatel běžné likvidity se pohybuje v rozmezí od 1,5-2,5, čím vyšší hodnota tím menší riziko platební neschopnosti.⁴⁰ V tabulce č. 16 data za sledované období 2017-2019 vykazují hodnoty nad 2,5 což znamená, že obec je schopna hradit své závazky ihned.

³⁹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2

⁴⁰ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2

V roce 2020 se tato hodnota vykazuje 2,35 což je pod hranicí 2,5. Důvodem je, že obec začala v tomto roce čerpat úvěr na stavbu vodovou a však neznamená to, že by měla platební problémy a nemohla by dostát svým závazkům a uspokojit své věřitele.

Tabulka č.16 – Ukazatel běžné likvidity

	2017	2018	2019	2020
Oběžná aktiva (v tis. Kč.)	6 583	10 034	13 537	9 861
Krátkodobé závazky (v tis. Kč.)	435	1 632	2 713	4 195
Běžná likvidita	15,01	6,15	4,99	2,35

Zdroj: Rozvaha obce Markvartice za jednotlivé roky, vlastní zpracování

9 Zhodnocená analýzy, návrhy a doporučení

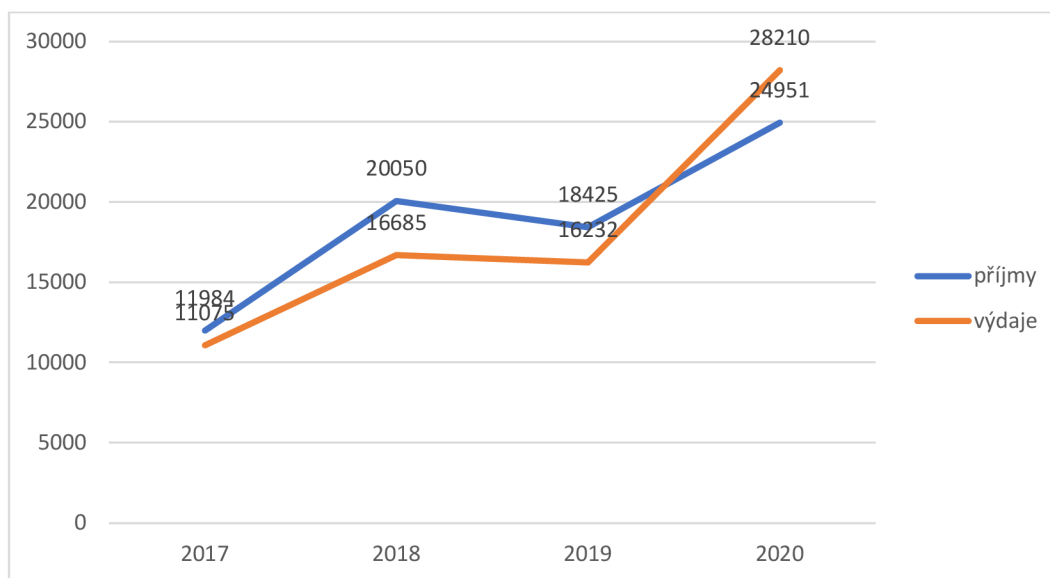
9.1 Zhodnocená analýzy

Analýza hospodaření obce Markvartice byla založena na porovnání a rozboru údajů z výkazů obce FIN 2 -12M ve sledovaném období 2017-2020.

Na základě finanční analýzy bylo zjištěno, že obec ve sledovaném období obdržela finanční prostředky ve výši 75 410tis. Kč, z toho daňové příjmy činily 38 542tis. (51,11 %), 9 007tis. Kč (11,94 %) nedaňové příjmy, 100tis. Kč (0,14 %) kapitálové příjmy a formou dotací přijala 27 761tis. Kč (36,81 %).

Celkové výdaje za sledované období dosáhly výše 72 202tis. Kč z čehož činily běžné výdaje 45 470tis. Kč (62,98 %) a kapitálové výdaje 26 732tis. Kč. (37,02 %). Jak je znázorněno v grafu č.11 je patrné že, za téměř celé sledované období byly příjmy vyšší než výdaje. Vyjimkou byl rok 2020, kdy příjmy byly nižší než výdaje a obec vykazovala schodkový rozpočet. Vývoj příjmů a výdajů za sledované období popisuje graf č. 12.

Graf č.12 - Vývoj příjmů a výdajů obce Markvartice v letech 2017-2020

Zdroj: Výkazy Fin 2-12 M za jednotlivé roky, vlastní zpracování

Z analýzy dále vyplynulo, že dle ukazatele dluhové služby, který má hranici 30 %. Obec ve sledovaném období vykazuje ukazatel v rozmezí 3,39 % - 4,18 % a to je pozitivní výsledek pro obec a z údajů je patrné, že obec je schopna splácet své závazky.

Dle výpočtu ukazatele běžné likvidity, kdy hodnoty jsou v rozmezí 1,5-2,5. Obec vykazuje za sledované období 2017-2019 hodnoty nad hranici, kromě roku 2020 kdy je hodnota pod 2,5 avšak dle těchto hodnot je obec schopna pokrýt své závazky a je schopna uspokojit své věřitele.

Na celkových příjmech obce mají největší podíl daňové příjmy 51,11 % z nichž největší podíl mají sdílené daně. Ve sledovaném období obec obdržela 14 593tis. Kč (37,86 %) na DPH a na DPFO a DPPO celkem 15 519tis. Kč 20,57 %.

Přijaté transfery a dotace tvoří 36,81 % na celkových příjmech obce Markvartice a za sledované období na nich obec obdržela 27 761tis. Kč. což je 6 940tis. Kč v průměru za rok. Největší částku obec obdržela na investičních dotacích ze SR ČR a to 17 710tis. Kč, což je 63,79 % z celkových dotací. Obec pomocí těchto prostředků realizovala rozsáhlé investiční akce, jako byl nákup cisterny pro sbor dobrovolných hasičů Markvartice, oprava kaple v obci Hřmenín, začala rozsáhlou opravu kostela sv. Jiljí v obci Markvartice a v neposlední řadě začala s výstavbou vodovodu v obci Skuřina – Hřmenín.

Nedaňové příjmy mají na celkových příjmech podíl 11,94 % což není mnoho, ale také je potřeba je zmínit. Jde zejména o tržby z prodeje dřeva a spotřeby vody. Kapitálové výdaje nemají zásadní vliv na hospodaření obce, jejich výše je 0,48 % na celkových příjmech za sledované období.

Běžné výdaje obce jsou vynakládány na běžný chod obce a ve sledovaném období obec na své potřeby vynaložila 45 470tis. Kč.

Největší výdaje představují výdaje na činnost místní zprávy 15 366tis. Kč. Tyto výdaje zahrnují výdaje na platy zaměstnanců, pohonné hmoty, výdaje za nakoupené služby, náklady na opravy a udržování. Jejich výše neovlivňuje jen obec, ale také vnější vlivy, jako např. zdražování energií, služeb, pohonných hmot. Dále obec své výdeje investuje do péče o vzhled obce a kulturní památky, kde se snaží zvelebovat okolí a prostředí obce a zpříjemnit občanům život v obci.

Výše kapitálových výdajů je ovlivněna výší finančních prostředků, s kterými obec disponuje na základě obdržенých investičních dotací. Za sledované období na tyto výdaje obec celkem vynaložila 26 732tis. Kč. Nejvíce obec investovala v oblasti infrastruktury 14 039tis. Kč což z uvedeného vyplývá, že se stále snaží mít velkou investiční aktivitu a tím plnit své budoucí cíle svého hospodářského růstu.

9.2 Návrhy a doporučení

Z předešlého hodnocení je zřejmé, že obec Markvartice se snaží cíleně a efektivně využívat veškeré své příjmy, ke svému rozvoji a také, aby zlepšila životní podmínky obyvatel své obce. Je schopna své investiční aktivity financovat ze svých vlastních prostředků a také pomocí úvěrů, aniž by se propadla do velké zadluženosti. Snaží se také aktivně získávat dotační tituly z různých fondů a plně je využívat. Plánuje stále nové investiční akce např. do budoucna opravu Mateřské školky a Hasičské zbrojnice.

Co se týče daňových příjmů-sdílených daní (DPH, DPPO, DPFO) jak bylo výše uvedeno tvoří největší položku v celkových příjmech 51,11 %, protože tyto příjmy jsou dány ze zákona rozpočtovým určením daní nemůže obec jejich výši ovlivnit, proto v této položce nelze navrhnout žádné doporučení.

Nedaňové příjmy, které obci plynou z prodeje dřevin z důvodu napadení kůrovcem se do budoucna pravděpodobně sníží a zastupitelstvo obce bude muset řešit, jak tento výpadek do budoucna nahradit.

Do podvědomí obyvatel se obec dostává pořádáním kulturních akcí společně se spolkem Markvart, např. pořádáním koncertů na podporu kostela sv. Jiljí. Zvelebují vzhled obce a přidružených osad a svojí polohou lákají turisty k projížďkám po okolí.

10 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření obce Markvartice ve sledovaném období 2017-2020. Na základě poskytnutých údajů byla provedena analýza příjmů a výdajů jednotlivých let a vše zpracováno do tabulek a grafů.

V teoretické části byly vysvětleny pojmy veřejná správa, obec s pravidly hospodaření obce a rozpočtovým procesem, který má přesně daný postup a pravidla. Byly zde popsány jednotlivé druhy příjmů a výdajů dle členění rozpočtové skladby. Dále zde byly vysvětleny a popsány finanční a účetní výkazy obce a v neposlední řadě zde byla popsána zveřejňovací povinnost obce k výkazům rozpočtu. Podkladem pro tuto část byly použity odborné publikace a platná legislativa.

Cílem praktické části bylo se zaměřit na analýzu hospodaření obce Markvartice v letech 2017-2020. V úvodní části byla představena obec, stručně její historie a občanská vybavenost obce. Za sledované období byl znázorněn vývoj počtu obyvatel pomocí grafu a dat z českého statistického úřadu. Za sledované období byl pro obec klíčový rok 2018, kdy proběhly řádné volby do zastupitelstva a z dat z volebního serveru byl vývoj voleb znázorněn pomocí grafu a tabulky.

Příjmy a výdaje, které byly v práci analyzovány byly uváděny po konsolidaci. To znamená že byly použity příjmy a výdaje bez interních přesunů peněžních prostředků, mezi účty obce. Podkladem pro tuto část byly použity finanční výkazy obce. Příjmová stránka obce byla podrobně analyzována a její vývoj byl znázorněn pomocí grafů a tabulek za sledované období opatřených komentářem. Analýzou bylo zjištěno, že nejvyšší část rozpočtových příjmů mají příjmy daňové, poté následují přijaté transfery a dotace a nedaňové příjmy. Kapitálové příjmy obce nemají zase tak zásadní vliv na příjmovou stránku rozpočtu obce. Dále by zjištěno že, nejvyšší podíl obce Markvartice z daňový příjmů tvoří sdílené daně, daň z přidané hodnoty, daň z příjmu fyzických a právnických osob tj. 78,13 %. Z obdržených dotací představují největší objem investiční dotace ze Stáních fondů a to 32,44 %. Pomocí takto získaných prostředků obec realizuje své investiční záměry, pečuje o kulturní památky a se snaží zvelebovat okolí a prostředí obce, aby zpříjemnila občanům život v obci.

Na druhé straně výdajové, která byla podrobně rozepsána, zobrazena v tabulkách a grafech opatřených komentářem bylo prostřednictvím analýzy zjištěno, že běžné výdaje převažují

nad kapitálovými a převážná polovina výdajů je vynaložena na činnost místní správy, poté následují položka kultura a péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň.

V kapitole „Hospodaření v letech 2017-2020“ bylo zjištěno, že obec hospodaří s převážně s kladným hospodářským výsledkem. Ten může převést do rezervního fondu, kromě roku 2020, kdy skončil výsledek hospodaření záporným číslem. Pro doplnění této analýzy byl proveden výpočet dluhové služby a ukazatel běžné likvidity. Koeficient výpočtu dluhové služby dosahuje výše 4,18 % a to značí dobré hospodaření obce a znamená, že obec je schopna hradit své závazky, aniž by padla do velké zadluženosti. Co se týče ukazatele běžné likvidity, ten poukazuje kolikrát je obec schopna proměnit svá oběžná aktiva na hotovost. Ukazatel za sledované období je v průměru 7,12 což opět dokazuje, že je obec schopna uspokojit své věřitele.

Po celkovém zhodnocení lze konstatovat, že obec Markvartice se snaží cíleně a efektivně využívat veškeré své příjmy, ke svému rozvoji a ke zkvalitnění životních podmínek svých obyvatel.

11 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

Current Trends in Public Sector Research: proceedings of the international conference: Brno: Masaryk University, (1990). ISBN 978-80-210-8082-9, ISSN 2336-1239

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 2010. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3061-5

HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada, 2012. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3779-9

KOUDELKA, Zdeněk. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. Praha: Leges, 2019. Komentátor. ISBN 978-80-7502-335-3

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2

SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Martin TOCAUER. *Rozpočtová skladba v roce ...: rozpočtová skladba, rozpočtová pravidla, vzory a směrnice k rozpočtu*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2010] -. ISBN 978-80-905420-7-5

TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-82

Legislativa

- Ústava ČR ústavní zákon 1/1993 Sb.
 - Vyhláška č. 5/2014 Sb. Vyhláška o způsobu, termínech rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí
 - Vyhláška č. 323/2002 Sb. Vyhláška ministerstva financí o rozpočtové skladbě
 - Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích
 - Zákon č. 129/2000 Sb. Zákon o krajích
 - Zákon č. 218/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech
 - Zákon č. 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům
 - Zákon č. 250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
 - Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání
 - Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví
 - Zákon č. 565/1990 Sb. Zákon české národní rady o místních poplatcích
 - Zákon č. 634/ 2004 Sb. Zákon o správních poplatcích
- Internetové zdroje
- Oficiální stránky Českého statistického úřadu: www.csu.cz
 - Oficiální stránky Deník veřejné správy: www.denik.obce.cz
 - Oficiální stránky Ministerstva financí ČR: www.mfcr.cz
 - Oficiální stránky obce Markvartice: www.markvarticejc.cz

Ostatní podklady

- Výkazy FIN 2 – 12M obce Markvartice za roky 2017-2020
- Závěrečné účty obce Markvartice za roky 2017-2020
- Výkaz zisků a ztrát za roky 2017-2020
- Rozvaha za roky 2017-2020

12 Přílohy

Příloha č. 1: závěrečný účet obce Markvartice za rok 2020

Příloha č. 2: střednědobý výhled rozpočtu 2020

Příloha č. 1: závěrečný účet obce Markvartice za rok 2020

OBEC MARKVARTICE
PSČ 507 42, okres Jičín, tel. 493 577 117
e-mail: urad@markvarticej.cz
mobil: 724 180 461

ZÁVĚREČNÝ ÚČET OBCE ZA ROK 2020

§ 17 Zákona č. 250/200 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

1. Plnění rozpočtu příjmů a výdajů za rok 2020

Rozpočet obce Markvartice na rok 2020 byl schválen zastupitelstvem obce 5. 12. 2020. Během roku 2020 byl rozpočet 10x upravován rozpočtovými opatřeními. Údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plnění členění podle rozpočtové skladby jsou uvedeny ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků (FIN 2 – 12M) k 31. 12. 2020. Tento výkaz je součástí závěrečného účtu obce.

Přehled plnění rozpočtu příjmů a výdajů podle tříd (v tis. Kč)

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnění rozpočtu k 31. 12. 2020
Tř. 1 – daňové příjmy	10 331	11 354	10 088
Tř. 2 – nedaňové příjmy	2 054	2 927	2 312
Tř. 3 – kapitálové příjmy	100	57	35
Tř. 4 – přijaté transfery	320	17 448	13 217
Příjmy celkem	12 805	31 786	25 632
Tř. 5 – běžné výdaje	20 486	25 730	14 843
Tř. 6 – kapitálové výdaje	639	24 345	14 249
Výdaje celkem	21 105	50 075	28 892

Třída 1 – daňové příjmy, tj. příjmy ze sdílených daní, daní z nemovitostí, správní popl.

Třída 2 – nedaňové příjmy, tj. převážně příjmy z pronájmů, příjmy z prodeje dřeva, náklady za tříděný odpad a další.

Třída 3 – kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje pozemků

Třída 4 – přijaté transfery, tj. neinvestiční a investiční transfery (dotace) ze státního rozpočtu, státních fondů, viz přehled u bodu 4

Třída 5 – běžné výdaje, tj. výdaje na nákup materiálu a služeb, opravy, mzdy a odvody z mezd, transfery příspěvkových organizacím a jiným subjektům

Třída 6 – kapitálové výdaje, tj. výdaje na pořízení dlouhodobého majetku

Třída 8 – financování, tj. přijaté úvěry, splátky úvěrů, výše a splátky úvěru

Poskytovatel	Účel	Splátka 2020	Zůstatek
Ceska spořitelna	Vodojem	408 000 Kč	92 418 Kč
Ceska spořitelna	Vodovod	20 000 Kč	1 823 006

2. Majetek obce

Podle údajů účetnictví k 31. 12. 2020 hospodařila obec s následujícím majetkem

018 Drobny dlouhodobý majetek	63 360 Kč
041 Nedokončený dlouhodobý majetek	456 365 Kč
031 Pozemky	21 313 015,46 Kč
021 Stavby	86 414 391,04 Kč
022 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	11 912 635,04 Kč
028 Drobny dlouhodobý hmotný majetek	3 095 815,94 Kč
231 Zůstatek na účtech obce	8 782 441,09 Kč

Rádná inventura majetku byla provedena k 31. 12. 2020.

3. Hospodářská činnost obce

Obec nemá hospodářskou činnost. Náklad a výnosy jsou účtovány v celém rozsahu rozpočtové skladby.

4. Vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu a ostatním rozpočtům veřejné úrovně

Rozpis přijatých transferů a jejich čerpání je uveden v tabulce

Od	Účel	Polozka	Příjem	Čerpání	Vratka
UP	Pracovníci VPP	4116	110 863 Kč	110 863 Kč	0 Kč
KHK	SDH Markvartice	4116	4 800 Kč	4 800 Kč	0 Kč
MNK	Kostel Sv. Jiří	4116	1 100 000 Kč	1 100 000 Kč	0 Kč
MZE	Zalesnění	4116	618 729 Kč	618 729 Kč	0 Kč
MZE	VLU Sídlna - úhmenio	4116	200 000 Kč	200 000 Kč	0 Kč
KHK	Válby	4111	31 000 Kč	19 792 Kč	11 208 Kč
KHK	Příspěvek COVID	4111	610 000 Kč	610 000 Kč	0 Kč
SFZP	VJ Sídlna - úhmenio	4213	8636089,02 Kč	8636089,02 Kč	0 Kč

5. Hospodaření příspěvkových organizací obce

Organizace	Příspěvek obce	HV za rok 2020
MS Markvartice	600 000 Kč	183 443

Přílohou závěrečného účtu obce jsou výkazy za rok 2020 příspěvkové organizace MŠ Markvartice, k nahlédnutí na OÚ nebo elektronické úřední desce.

6. Poskytnuté finanční prostředky z rozpočtu obce

V roce 2020 byly poskytnuty příspěvky různým subjektům, jejich rozpis je uveden v následující tabulce.

Apropos Jičín	6 000 Kč
Dar knihovna V. Ctvrta	10 000 Kč
Dar Charita Sobotka	10 000 Kč
SDH Markvartice	20 000 Kč
Přátelé Markvartice	25 000 Kč
Ostatní poskytnuté dary FO	76 100 Kč

7. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2020

Přezkoumání hospodaření proběhlo dne 20. 8. 2020 – 21.8. 2020 a 20.5.2021 -21.5.2021 na základě písemné žádosti Obce v souladu s ustanovením §42 odst. 1, Zákona č. 12/2000 Sb. o obcích a v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Kontrolor pověřený řízením přezkoumání: Krajský úřad Královéhradeckého kraje:

- Ing. Hynková Vendula
- Ing. Klíková Monika

Plné znění zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2020 je přílohou k závěrečnému účtu – k nahlédnutí na OÚ nebo elektronické úřední desce.

V Markvarticích 03. 6. 2021

Předkládá: Markéta Bičistá Volfová, účetní obce

Závěrečný účet je zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup na www.markvarticej.cz a je také včetně příloh k nahlédnutí u účetní obce.

ROZPOČTOVÝ VÝHLED NA RORY 2021–2023, OBEC MARKVARTICE, IČ: 00271802
V TIS. KČ

		ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
PŘÍJMY CELKEM		13000	13000	13000
VÝDAJE NA DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	SPLÁTKA ÚROKŮ	530	620	800
PŘEDPOKLÁDANÉ BĚŽNÉ VÝDAJE		9700	10000	10200
VÝDAJE NA DLOUHODOBÉ PROJEKTY ZÁMĚRY	OPRAVA KULTURNÍCH PAMÁTEK	750	750	750
	VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ	100	100	100
	OPRAVA INFRASTRUKTURY	200	150	150
VÝDAJE CELKEM		11280	11620	12000